POSTARINA PLAĆENA U GOTOVOM

MIROVINSKO OSIGURANJE

VJESNIK MIROVINSKOG ZAVODA ZA NAMJEŠTENIKE U ZAGREBU

SADRŽAJ:

POSTUPAK PRED OBRANIČKIM SUDOVIMA MIROVINSKOG OSIGURANJA . . . . . * * *

IZ MIROVINSKOG ZAVODA:
Osnutak obraničkog suda mirovinskog osiguranja u Zagrebu — Vijeće mirovinskog osiguranja u radu oko reforme zakona o mirovinskom osiguranju namještenika — Sjednica savjeta — Odluke rentne komisije — Vraćanje prinosa — Građevna djelatnost

MIROVINSKO OSIGURANJE:
Naredba bana banovine Hrvatske o dopuni uredbe o mirovinskom osiguranju novinara — Mirovinsko osiguranje odvjetnika. Pravilnik o mirovinskim taksenim markicama

SUDSKE RJEŠIDBE

BILJEŠKE
Pokojninski zavod za nameščence u Ljubljani.
Izvještaj za 1938. i 1939. g.

TABELE

ZAGREB, STUDENI – PROSINAC 1940.

GODINA I. BROJ 3

25515

MIROVINSKO OSIGURANJE

izlazi 6 puta godišnje. Pretplata za godinu iznosi Din 36.—. Uredništvo i uprava Vinogradska cesta 25. Telefon 74-55. Čekovni račun kod Poštanske štedionice broj 31.750. Poštanski pretinac 346. Vlasnik i izdavač Mirovinski zavod za namještenike u Zagrebu. — Predstavnik vlasnika i izdavača i urednik Dr. Anto Pavlović, Marulićev trg 17/I.

MIROVINSKO OSIGURANJE

VJESNIK MIROVINSKOG ZAVODA ZA NAMJEŠTENIKE U ZAGREBU

Godina I. Zagreb, studeni—prosinac 1940. Broj 3

POSTUPAK PRED OBRANIČKIM SUDOVIMA MIROVINSKOG OSIGURANJA

Mirovinsko osiguranje namještenika prošireno je od 1. I. 1938. na cijelu državu prema propisima zakona o mirovinskom osiguranju namještenika od 30. X. 1933. (Službene novine od 12. XII. 1933. broj 285 — LXXXIV- koji je do tada vrijedio u Sloveniji i Dalmaciji (Čl. 1 uredbe o proširenju mirovinskog osiguranja od 25. XI. 1937.).

Kako svi pravni propisi o mirovinskom osiguranju nisu sadržani u samom zakonu nego i u cijelom nizu saveznih propisa (statut i drugi propisi), donijela je uredba o proširenju mirovinskog osiguranja u čl. 4. odredbu, da do donošenja statuta i ostalih propisa, vrijede za novoosnovane zavode privremeno propisi Mirovinskog zavoda za namještenike u Ljubljani.

U pogledu obraničkog suda mirovinskog osiguranja, sam zakon sadrži samo najosnovnije propise o sjedištu, sastavu i nadležnosti, a što se tiče potanjih propisa o postupku kod obraničkog suda, dužnostima članova suda i eventualnoj nagradi, određuje u § 68., da će biti donešeni naredbom.

Za Sloveniju i Dalmaciju, dok su bile u sklopu bivše Austrije, donešena je naredba ministra pravde, u sporazumu sa ministrom unutrašnjih poslova, o postupku pred obraničkim sudovima mirovinskog osiguranja od 10. X. 1908. sa izmjenama od 28. IX. 1914. i 11. VIII. 1915., po kojoj danas postupa obranički sud mirovinskog osiguranja u Ljubljani. Pošto ta naredba nije drugim propisima zamijenjena, niti je njezina važnost dokinuta, čini i danas sastavni dio pravnog stanja u mirovinskom osiguranju.

U smislu čl. 4 uredbe o proširenju mirovinskog osiguranja vrijedi ta naredba do donošenja novih propisa za novoosnovane mirovinske zavode, što je uostalom izričito istaknuto i u odluci bana banovine Hrvatske od 25. XI. 1940. broj 45579-III-1940., kojom je odlukom osnovan obranički sud mirovinskog osiguranja u Zagrebu.

Pošto u najskorije vrijeme počinje obranički sud mirovinskog osiguranja u Zagrebu sa poslovanjem, donosimo tekst te naredbe sa svim izmjenama i dopunama i sa najnužnijim objašnjenjima, koja su potrebna zbog razlike izmedju naše organizacije mirovinskog osiguranja, sudstva i uprave i organizacije mirovinskog osiguranja, sudstva i uprave u bivšoj Austriji.

Uredništvo.

NAREDBA

MINISTRA PRAVDE U SPORAZUMU SA MINISTROM UNUTRAŠNJIH POSLOVA O OBRANIČKIM SUDOVIMA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE OD 10. X. 1908 (LIST DRŽAVNIH ZAKONA 223) SA IZMJENAMA OD 28. IX. 1914. (L. D. Z. 262) I 11. VIII. 1915 (L. D. Z. 237.)

Na temelju § 76 zakona od 16. XII. 1906[1] (List državnih zakona br. 1 iz 1907) o mirovinskom osiguranju namještenika u privatnim i nekih u javnim službama naređuje se:

[1] § 68 stav VI našeg zakona o mirovinskom osiguranju.

I.

OSNIVANJE I SASTAV OBRANIČKIH SUDOVA

§ 1.

U sjedištu svakog zemaljskog ureda mirovinskog zavoda[1] osnovat će se stalni obranički sud.

Obranički sud nosit će naziv: »Obranički sud za mirovinsko osiguranje u.....«

[1] Zemaljski uredi mirovinskog zavoda, prema organizaciji mirovinskog osiguranja u bivšoj Austriji, postojali su u Pragu (2), u Brnu (2), u Beču, Lavovu, Grazu, Trstu, Salzburgu i Tropavi, a glavni nosilac mirovinskog osiguranja bio je Opći mirovinski zavod za namještenike u Beču. Ovakova organizacija predstavljala je kompromis izmedju centralističkih i decentralističkih težnja u pitanju organizacije mirovinskog osiguranja. Zemaljski uredi (njih 10 na broju) bili su u pogledu područja djelatnosti uredjeni po načelu teritorijalnom, izuzev zemaljske urede u Brnu, od kojih je jedan bio češki, a drugi njemački.

Prema našem zakonu obranički sud postoji u sjedištu mirovinskog zavoda (§ 68), a kako po uredbi o broju, sjedištima i područjima novih samostalnih mirovinskih zavoda od 24. III. 1938. postoje u državi 4 samostalna zavoda i to u Ljubljani, Zagrebu, Beogradu i Sarajevu, to će se broj obraničkih sudova ravnati prema broju mirovinskih zavoda.

§ 2.

Obranički sud sačinjavaju stalni predsjednik, 4 prisjednika i potrebni broj zamjenika.

Članovi obraničkog suda ne smiju pripadati niti predsjedništvu mirovinskog zavoda, niti odboru kojeg zemaljskog ureda mirovinskog zavoda, niti smiju biti u službi zavoda.

Predsjednika i njegovog zamjenika imenuje iz kruga državnih sudaca ministar pravde u sporazumu sa ministrom unutrašnjih poslova.

Prisjednike i njihove zamjenike bira glavna skupština.[1] Polovica prisjednika i zamjenika mora pripadati grupi poslodavaca, a druga polovica grupi osiguranika.

[1] Naš zakon sadrži iste odredbe u § 68. s time, da predsjednika obraničkog suda i njegovog zamjenika imenuje ministar pravde u sporazumu sa ministrom socijalne politike i narodnog zdravlja. U banovini Hrvatskoj imenuje ih ban banovine Hrvatske.

Čl. 5 uredbe o proširenju mirovinskog osiguranja odredjuje da i prisjednike obraničkog suda, dok se ne izvrše izbori za glavnu skupštinu, imenuje ministar socijalne politike i narodnog zdravlja. U banovini Hrvatskoj imenuje ih ban.

§ 3.

Izbor prisjednika i njihovih zamjenika obavlja se istovremeno sa izborom članova upravnog odbora, prema odredbama ustanovljenim u poslovniku zemaljskih ureda mirovinskog zavoda (naredba ministra unutrašnjih poslova od 1. IV. 1908. L. d. z. 63). Služba prisjednika i njihovih zamjenika traje dotle, dokle i služba članova upravnog odbora (§ 10. cit. naredbe).[1]

Izabrana osoba može izbor odbiti, ili odreći se službe koju je već nastupila, ako je prešla 60 godina života, ili ako ima tjelesnu manu, koja ju priječi u vršenju službe. To isto vrijedi i za osobu, koja je u izbornoj, neposrednoj minuloj periodi, vršila službu prisjednika ili zamjenika obraničkog suda ili koja ne stanuje u području obraničkog suda.

O tome, da li je dopušteno odbiti izbor, odlučuje konačno zemaljska politička vlast[2], u čijem upravnom području ima svoje sjedište zemaljski ured mirovinskog zavoda.

[1] Citirani propisi ne dolaze do primjene, nego statut Mirovinskog zavoda za namještenike u Ljubljani propisan naredbom ministra socijalne politike od 31. VII. 1922. br. 2540, koji prema čl. 4. uredbe o proširenju mirovinskog osiguranja vrijedi i za novoosnovane zavode, dok za njih ne bude donešen statut.

[2] Zemaljska politička vlast odgovarala je ustavnom uredjenju u bivšoj Austriji. Istaknuta pitanja rješava kod nas ministar socijalne politike i narodnog zdravlja, a u banovini Hrvatskoj ban.

§ 4.

Predsjednik i njegov zamjenik imenuje se na neodredjeno vrijeme, a njihovo imenovanje može se opozvati.

§ 5.

Članovi obraničkog suda imaju pravo na naknadu izdataka učinjenih u gotovom.

Prisjednicima iz grupe osiguranika i njihovim zamjenicima pripada osim toga novčana nagrada, za svako zasjedanje suda kojemu prisustvuju.

Isto tako mogu biti nagradjeni prisjednici i njihovi zamjenici iz grupe poslodavaca za svako zasjedanje kojem prisustvuju, ako je to predvidjeno u poslovniku zemaljskog ureda mirovinskog zavoda.

Visinu nagrade odredit će zemaljska politička vlast[1] u čijem se upravnom području nalazi sjedište zemaljskog ureda mirovinskog zavoda, a u sporazumu sa odnosnim zemaljskim uredom.

[1] Vidi opasku kod § 3.

§ 6.

Konstituiranje obraničkog suda obavit će predsjednik, a zemaljska politička vlast,[1] u čijem se upravnom području nalazi sjedište zemaljskog ureda mirovinskog zavoda, saopćit će mu prisjednike i njihove zamjenike. Predsjednik i njegov zamjenik vrše službu pod zakletvom, koju su kao suci položili.

Predsjednik vodi i rasporedjuje poslove obraničkog suda.

Prisjednici i njihovi zamjenici, prije nego što nastupe službu, imaju se pružanjem ruke zavjeriti, da će svoju službu vršiti savjesno i nepristrano. Ovo zavjerenje prima od njih predsjednik obraničkog suda.

[1] Vidi opasku kod § 3.

§ 7.

Obranički sud drži javna i nejavna zasjedanja. Za svaku odluku potrebno je da zasjedanju prisustvuju predsjednik i 4 prisjednika, odnosno njihova zamjenika, kao i perovođa.

§ 8.

Prisjednike i njihove zamjenike, koji bez valjanog opravdanja ne dodju uopće, ili ne dodju pravovremeno na zasjedanje, ili na drugi način ne vrše svoju službenu dužnost, osudit će predsjednik za svaki pojedini slučaj na kaznu zbog neurednosti do 200 K., kao i na naknadu prouzročenih troškova. Ako naknadno uslijedi valjano opravdanje, može predsjednik opozvati izrečenu osudu potpuno ili djelomično.

Protiv izrečene kazne zbog neurednosti može se u roku od 14 dana podnijeti žalba predsjedniku višeg zemaljskog suda[1] u čijem području ima obranički sud svoje sjedište.

Za utjerivanje i upotrebu iznosa od takovih kazna i za eventualno njihovo pretvaranje vrijede propisi naredbe ministarstva pravde od 5. XI. 1852. (iz L. d. z. broj 227).

Pretvaranje kazne izriče predsjednik obraničkog suda.

[1] Predsjedniku apelacionog suda.

§ 9.

Zemaljska politička vlast[1] može prisjednike i njihove zamjenike razriješiti od službe ako nastupe, ili ako se saznaju okolnosti, uslijed kojih oni ne bi mogli biti birani, ili ako teško povrijede svoje službene dužnosti, a napose ako ne dolaze na zasjedanje obraničkog suda, ma da su radi toga bili više puta kažnjeni zbog neurednosti.

U izreci zemaljske političke vlasti mora takodjer biti odredjeno vrijeme dokle razriješeni član ne može biti ponovno biran.

Takovu odluku zemaljske političke vlasti može član, koji je razriješen, pobijati žalbom u roku od 14 dana. O žalbi odlučuje ministarstvo unutrašnjih poslova.[2]

[1] To ovlašćenje pripada ministru socijalne politike i narodnog zdravlja, a u banovini Hrvatskoj banu.

[2] Ova odredba ne može se kod nas primjeniti, pošto nema žalbe proti odluka ministra socijalne politike, odnosno bana banovine Hrvatske. U Austriji je žalbu rješavalo ministarstvo unutrašnjih poslova, jer je njemu pripadao nadzor nad mirovinskim osiguranjem.

§ 10.

Ako koji prisjednik ili zamjenik prije isteka službovnog vremena bude razriješen, zatražit će predsjednik potrebno nadopunjenje obraničkog suda.

Osobe pozvane da namjesto razriješenog člana nadopune obranički sud, vršit će službu dotle, dokle bi trajala služba razriješenog člana.

§ 11.

Članovi obraničkog suda dužni su ustegnuti se sudjelovanja u sporovima, koji se tiču njih samih, njihovih supruga ili onih osoba s kojima su u rodbinskoj ili tazbinskoj vezi u upravnoj liniji, ili s kojima su adopcijom vezani, ili s kojima su u pobočnoj liniji u rodbinstvu do četvrtog koljena, ili u tazbinskoj vezi do drugog koljena. Osim toga može stranka prije upuštanja u raspravu u spornoj stvari otkloniti članove suda, ako ima razloga, koji mogu pobuditi sumnju u njihovu nepristranost.

Ako otklonjeni član ne prizna razloge otklona, odlučuje predsjednik obraničkog suda konačno o opravdanosti otklona.

II.

§ 12.

Obranički sud je isključivo nadležan za odlučivanje u sporovima, koji se tiču zahtjeva osiguranika ili članova njihovih obitelji proti mirovinskog zavoda (§ 75. stav II. car. nar. od 25. VI. 1914. L. d. z. br. 138)[1] ili su u vezi s primjenom liječenja prema § 23 a spomenute car. naredbe.[2]

Obranički sud je nadalje nadležan za odlučivanje u sporovima o takovim zahtjevima proti nadomjesnih instituta i iz nadomjesnih ugovora, ako je u statutu nadomjesnog instituta ili u nadomjesnom ugovoru odluka pridržana obraničkom sudu.[3]

[1] § 66. st. II. našega zakona o mirovinskom osiguranju.

[2] § 27. st. V. našeg zakona o mirovinskom osiguranju.

[3] Austrijski zakon o mirovinskom osiguranju od 16. XII. 1906. sa novelom od 25. VI. 1914. sadržavao je u poglavlju XI. u §§ 64—68a propise o nadomjesnim institutima i nadomjesnim ugovorima, kojima se je mogla naknaditi dužnost obligatornog mirovinskog osiguranja. Već prije uvodjenja zakona o mirovinskom osiguranju u Austriji pružala su naime veća industrijska poduzeća i veleposjedi izvjesno mirovinsko osiguranje svojim namještenicima i članovima njihovih obitelji. Iz ovog osiguranja crpili su ovlaštenici davanja analogna onima, koja je uveo zakon o mirovinskom osiguranju, naime rente i jednokratne otpravnine.

Obzirom na zatečeno faktično stanje, a i stanovito opiranje uvadjanju zakonskog mirovinskog osiguranja, dozvoljavao je zakon od 1906. da se zakonska dužnost mirovinskog osiguranja može nadomjestiti osiguranjem na dotadanji način, ako ono osigurava najmanje ona davanja, koja pruža zakon o mirovinskom osiguranju.

Ove zakonske odredbe imale su za posljedicu, da je pored glavnog nosioca mirovinskog osiguranja namještenika, Općeg mirovinskog zavoda u Beču, nastao cijeli niz nadomjesnih osiguranja i to nadomjesnih instituta i nadomjesnih ugovora.

Nadomjesni instituti postojali su kao samostalne juridičke osobe kao i Opći mirovinski zavod u Beču.

Nadomjesne ugovore sklapao je poslodavac u interesu svog namještenika ili kod privatnih osiguravajućih zavoda ili neposredno sa namještenikom, u sklopu ili nadopunom ugovora o službi.

Veliki broj ovih osiguranja doveo je do rascjepkanosti mirovinskog osiguranja i do štetnih praktičnih posljedica za osiguranike, pa je novela zakona od 25. VI. 1914. odredila, da se nova nadomjesna osiguranja mogu stvarati samo ako pružaju osiguranicima za 1/5 veća davanja od zakonskih. Postojeća nadomjesna osiguranja ostavila je spomenuta novela netaknuta. 27. VI. 1921. donesena je kod nas »uredba o privremenom uredjenju mirovinskog osiguranja namještenika na bivšem austrijskom području Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca«, koju je kasnije usvojio zakonodavni odbor Narodne skupštine u cijelosti kao »zakon o mirovinskom osiguranju namještenika za Sloveniju i Dalmaciju od 12. V. 1922. (Službene novine od 10. VI. 1922. br. 125).

Po čl. 3. te uredbe (kasnijeg zakona), ukinuta je izričito važnost svih odredaba, koje su dozvoljavale izuzimanje iz obveze osiguranja kod mirovinskog zavoda za one osobe, koje su imale zajamčen zakonom predvidjeni minimum, osiguranjem kod nadomjesnih zavoda ili iz nadomjesnih ugovora, a § 70. cit. uredbe odredio je, da danom stupanja te uredbe na snagu t. j. 21. VII. 1921. sva ta osiguranja prelaze na Mirovinski zavod za namještenike u Ljubljani do granice zakonske visine prava i obveza, a i do potpune visine, ako to poslodavci žele i dadu potrebno pokriće.

Ovaj propis § 70. preuzet je u pročišćeni tekst zakona od 30. X. 1933. (Službene novine od 12. XII. 1933. br. 285) kao § 61., a u uredbi o proširenju mirovinskog osiguranja od 25. XI. 1937. izričito je određeno da § 61. ne vrijedi.

Po našem zakonu ne mogu zakonsku obvezu mirovinskog osiguranja kod Mirovinskog zavoda za namještenike naknaditi ni član-

stvo kod privatnih mirovinskih fondova, a ni osiguranje putem ugovora, jer oni nisu priznati kao nadomjesno osiguranje.

Za odnos drugih osiguranja prema obligatornom mirovinskom osiguranju vrijedi § 60. zakona o mirovinskom osiguranju, koji se nalazi u poglavlju XIII. zakona »osiguranje u drugim ustanovama« i glasi:

»Odredbe ovog zakona ne diraju u pravne odnose koji postoje između lica obvezanih na osiguranje i samostalnih osiguravajućih zavoda, potpora, penzionih (provizionih) i sličnih blagajna.

Ali ako je poslodavac neposredno ili posredno (preko nesamostalnog fonda, koji on u cijelosti ili djelomično snabdjeva sredstvima), zajamčio namješteniku obvezanom na ovo osiguranje, da će dobivati izvjesno osiguranje, onda on može ono što namješteniku pripada iz obvezatnog osiguranja uračunati u ono, što mu po ugovoru pripada i to u razmjeru u kojem je on doprinosio za obvezatno osiguranje.«

Uslijed ovakovog pravnog stanja ne dolazi u obzir nadležnost obraničkog suda u sporovima po st. II. §-a 12.

§ 13.

Zahtjevi, o kojima sudi obranički sud ,imaju se tužbom ostvarivati.

Tužbu treba podići u neproduljivom roku od 6 mjeseci po izminuću onoga dana, kojeg je stranci dostavljena odluka ili odredba, s kojom nije zadovoljna.

§ 14.

U tužbi treba prikazati ukratko sporni slučaj i navesti dokazna sredstva. Pismene priloge treba priložiti u izvorniku ili prepisu.

Tužbu treba predati pismeno u dva primjerka ili očitovati usmeno u zapisnik kod predsjednika obraničkog suda.

Osiguranici, čije se prebivalište ili stalno boravište nalazi izvan mjesta u kojemu obranički sud ima svoje sjedište, mogu očitovati tužbu u zapisnik kod kotarskog suda svoga prebivališta ili stalnog boravišta i zahtjevati, da taj zapisnik bude upućen obraničkom sudu.

Potrebno nadopunjenje tužbe predsjednik obraničkog suda zatražit će odmah.

§ 15.

Predsjednik obraničkog suda dostavit će tuženom jedan primjerak tužbe ili prepis zapisnika o tužbi, kao i prepise priloga s uputom, da u roku, koji će se odrediti naznakom kalendarskog dana i koji predsjednik može zbog opravdanih razloga produljiti, podnese pismeno svoje prigovore u dva primjerka. Ako prigovore ima podnijeti osiguranik, primjenjuju se propisi § 14., stav II. i III.

Jedan primjerak prigovora dostavit će predsjednik tužitelju.

§ 16.

Čim budu podnešeni prigovori ili čim bez uspjeha proteče rok za podnošenje prigovora, predsjednik će izdati potrebne odredbe radi pribiranja dokaza, radi provedenja onih dokaza, koji se ne mogu provesti na usmenoj raspravi i općenito radi toga, da se što bolje utvrdi pravo stanje stvari. On ima pravo u pogledu sporova, koji su zametnuti pred obraničkim sudom, obratiti se i tražiti obavijesti od državnih, zemaljskih i općinskih vlasti, kao i mirovinskog zavoda i njegovih zemaljskih ureda te nadomjesnih instituta i poslodavaca.

§ 17.

Predsjednik može prije provađanja prethodnog postupka ili poslije toga (§§ 15. i 16.), ne pozivajući prisjednike, odrediti ročište u svrhu da postigne nagodbu medju strankama.

Ako se predsjednik ne posluži tim pravom ili ako se stranke na ročištu ne nagode, odredit će se nakon provedenja prethodnog postupka, usmena rasprava.

Usmena rasprava ne će se odredjivati, ako obranički sud u nejavnom zasjedanju zaključi, da se tužba ima odbaciti radi nenadležnosti obraničkog suda ili radi toga, što je propušten zakonski rok za podizanje tužbe, a tuženi je tome propuštanju prigovorio.

§ 18.

Rasprave pred obraničkim sudom vodit će se po načelima javnosti, usmenosti i neposrednosti postupka.

§ 19.

Predsjednik obraničkog suda vodi raspravu i treba da nastoji, da se sporni slučaj iscrpno i stvarno pretrese. Njegova je dužnost napose obavijestiti o uspjehu prethodnog postupka, preslušati stranke i provesti dokaze.

Predsjednik pazi na red u zasjedanju i ima pravo u slučaju veće neurednosti izreći kaznu zbog nereda do 20. K. ili zatvor do 24 sata.

§ 20.

Predsjednik ima pravo, držeći se propisa koji vrijede za postupak pred redovnim sudovima,[1] pozivati svjedoke i vještake i pod zakletvom preslušavati kako njih, tako i stranke.

Ako se kakovo preslušanje ima obaviti izvan sjedišta obraničkog suda, treba zamoliti nadležni sud, da preslušanje obavi.

[1] Zakon o sudskom postupku u gradjanskim parnicama od 13. VII. 1929.

§ 21.

Nije dopušteno odrediti, da osiguranik ima predujmiti neku odredjenu svotu za pokriće troškova oko izvodjenja dokaza, koje je on ponudio.

§ 22.

Obranički sud donosi svoje osude u nejavnom zasjedanju.

Za odlučivanje je potrebna prisutnost svih članova, koji su kao obranici sudjelovali u raspravi. Odluka se donosi većinom glasova.

§ 23.

Obazirući se pomno na rezultat cijele rasprave i izvedenih dokaza, obranički sud će po slobodnom uvjerenju prosuditi, da li se koji činjenični navod ima smatrati istinitim ili ne.

§ 24.

U osudama, koje se odnose na tužbe zbog davanja, mora se odredjeno izreći, što ima stranka činiti u glavnoj stvari i u pogledu sporednih tražbina, te koji se zahtjevi kao neosnovani odbijaju.

Nadalje se mora odrediti rok u kojem se mora naloženo davanje izvršiti pod prijetnjom ovrhe. Taj će se rok odrediti prema prilikama pojedinog slučaja i prema pravednosti, no ako se radi o dosudjenju novčanih davanja osiguranicima, odredit će se rok najdulje 14 dana.

§ 25.

Ako jedna stranka zatraži naknadu troškova, obranički sud će o tom presuditi, i u slučaju da dosudi troškove, ustanovit će njihov iznos.

§ 26.

Osude obraničkog suda moraju sadržavati imena svih članova, koji su sudjelovali kod donošenja osude.

Izvornik osude potpisat će svi obranici, koji su sudjelovali kod donošenja odluke, a taj će se izvornik čuvati medju spisima obraničkog suda.

U pismenom otpravku osude neće se vidljivo odijeliti činjenično stanje od razloga odluke, ali će se u obrazloženju ukratko prikazati stanje stvari.

§ 27.

Osuda će se proglasiti redovno usmeno i neposredno poslije zaključenja rasprave.

Ako se osuda ne može proglasiti neposredno poslije zaključenja usmene rasprave, ili ako pri proglašenju osude nisu stranke bile prisutne, dostavit će im se po službenoj dužnosti otpravak osude.

Osim ovih slučajeva dostavit će se strankama otpravak osude samo na njihov zahtjev.

§ 28.

Ako jedna stranka ne dodje na raspravu, može se rasprava provesti i u njenoj odsutnosti.

§ 29.

Obranički sud odlučuje takodjer o prigodnim spornim pitanjima, a naročito o molbama za povratu u prijašnje stanje.

§ 30.

Nisu dopuštena pravna sredstva ni tužbe proti osude obraničkog suda, niti proti prigodnim odlukama i odredbama obraničkog suda.[1]

[1] Istu odredbu sadrži § 68. našeg zakona o mirovinskom osiguranju. Prema tome osude obraničkog suda mirovinskog osiguranja postaju odmah pravomoćne, a po isteku određenog roka po § 24, i ovršive.

§ 31.

Za izvršenje osude obraničkog suda ili nagodbe sklopljene pred obraničkim sudom nadležni su redovni sudovi.[1]

[1] Ovršni postupak provode redovni sudovi po zakonu o ovrsi i osiguranju od 9. VII. 1930.

§ 32.

O usmenoj raspravi sastavit će se zapisnik. U njega se moraju unijeti imena svih članova obraničkog suda, stranaka i njihovih zastupnika, kao i bitni dogadjaji na raspravi.

O nejavnim zasjedanjima vodit će se poseban zapisnik, u koji će se unijeti rezultat vijećanja i glasanja.

Svaki zapisnik mora potpisati predsjednik i perovodja.

§ 33.

Pismene otpravke osuda, zaključaka, nagodaba i potvrda pravomoćnosti ili ovršivosti potpisat će kancelarija obraničkog suda ispod bilješke: »Za ispravnost otpravka«.

Ostale otpravke potpisivat će predsjednik ili njegov zamjenik.

Na pismene otpravke osuda, nagodaba i potvrda pravomoćnosti ili ovršivosti, ima se staviti pečat obraničkog suda.

§ 34.

Za dostavljanje i potvrdu o dostavi otpravaka obraničkog suda mjerodavni su propisi, koji vrijede za postupak kod redovnih sudova.[1]

[1] §§ 287.—316. zakona o sudskom postupku u gradjanskim parnicama od 13. VII. 1929.

§ 35.

U koliko u prethodnim propisima nema naročitih odredaba, obranički sud nije vezan na odredjeni postupak.

III.

KANCELARIJSKI POSLOVI — NADZOR

§ 36

Sud prvog stepena[1] u čijem području ima obranički sud svoje sjedište, obavljat će kancelarijske poslove obraničkog suda.

Napose je dužan primati podneske za obranički sud, izraditi i dostavljati odredbe i odluke, koje obranički sud pismeno izdaje, čuvati spise obraničkog suda. Takodjer će dodijeliti za zasjedanja obraničkog suda zakletog perovodju.

Ministar pravde[2] može narediti, da obranički sud ima sudu prvog stepena dati naknadu za vršenje kancelarijskih poslova i u to ime odrediti paušalni iznos.

[1] Kancelarijske poslove obraničkog suda mirovinskog osiguranja u Zagrebu obavlja trgovački sud u Zagrebu prema odluci bana banovine Hrvatske od 25. XI. 1940. br. 41579-III-1940.

[2] U banovini Hrvatskoj ban.

§ 37.

Nadzor nad obraničkim sudovima pripada predsjednicima viših zemaljskih sudova[1] u čijem području ima obranički sud svoje sjedište.

Predsjednik može sam ili po svom zamjeniku pregledati poslovanje obraničkog suda; ako opažene neurednosti ne može ukloniti u vlastitom djelokrugu, podnijet će ministru pravde[2] shodne predloge, da se te neurednosti uklone.

[1] Predsjednicima apelacionih sudova.

[2] U banovini Hrvatskoj banu.

§ 38.

Troškove spojene s osnivanjem i poslovanjem obraničkih sudova namirivat će mirovinski zavod.[1]

[1] Istu odredbu sadrži naš zakon o mirovinskom osiguranju u § 68. st. VII.

IZ MIROVINSKOG ZAVODA

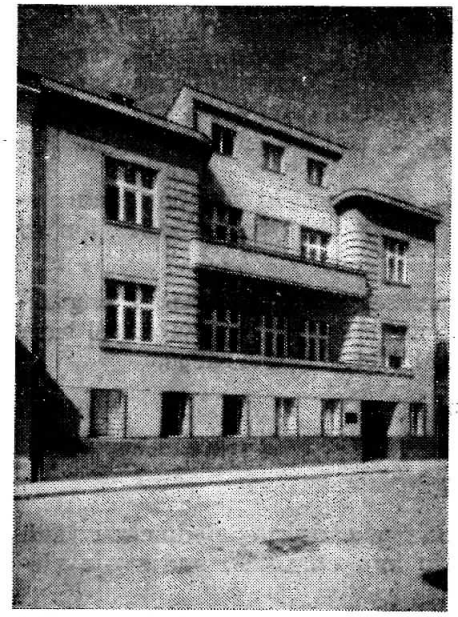

OSNUTAK OBRANIČKOG SUDA MIROVINSKOG OSIGURANJA U ZAGREBU

Imenovanje predsjednika i članova suda.

Potpuno provedena organizacija mirovinskog osiguranja uključuje pored organizacije zavodske službe također organizaciju obraničkog suda mirovinskog osiguranja, koji će pružati pravnu zaštitu interesentima u granicama, koje je zakon odredio. Osnutak obraničkog suda mirovinskog osiguranja postao je nuždan i neodloživ onim časom, kada je iskrsnuo prvi spor, za koji je obranički sud nadležan, budući se takovi sporovi ne mogu iznositi na odluku pred redovne sudove.

Rentna komisija zavoda rješavajući o zahtjevima osiguranika i članova njihovih obitelji, donijela je u nekoliko slučajeva odbijajuće odluke smatrajući, da postavljeni zahtjevi nisu na zakonu osnovani. Ovi prvi prijeporni slučajevi dali su povoda da se provede organizacija obraničkog suda, pa je ban banovine Hrvatske na temelju § 68. zakona o mirovinskom osiguranju namještenika, a u vezi s čl. 5 uredbe o proširenju mirovinskog osiguranja

postavio:

za predsjednika obraničkog suda mirovinskog osiguranja Vilka Heritesa, predsjednika trgovačkog suda u Zagrebu, a za njegovog zamjenika Dr. Stjepana Škrinjarića, suca kotarskog suda I u Zagrebu.

Za prisjednike suda: Dr. Niku Franića, odvjetnika iz Zagreba i Josipa Kovačića, veletrgovca iz Zagreba, iz grupe poslodavaca, a Dr. Tomislava Jakića, činovnika Općeg jugoslavenskog bankarskog d. d. i Josipa Bajurina, poslovnog tajnika Saveza hrvatskih privatnih namještenika, iz grupe namještenika.

Za zamjenike prisjednika: Antu Nikića, trgovca iz Zagreba i Martina Jakovca, veletrgovca iz Zagreba, iz grupe poslodavaca, a Stjepana Ećimovića, knjigovođu »Isis« d. d. i Dr. Egona Zahradku, činovnika Jugoslavenskog Lloyda parobrodarsko društvo, iz grupe namještenika.

Istom odlukom, kojom su imenovani članovi obraničkog suda, određeno je i to, gdje će obranički sud poslovati i kakav će postupak vrijediti pred obraničkim sudom.

Sud će poslovati i zasjedati u prostorijama trgovačkog suda u Zagrebu, a za postupak obraničkog suda mirovinskog osiguranja vrijediti će u smislu čl. 4 uredbe o proširenju mirovinskog osiguranja naredba ministra pravde od 10. X. 1908. s promjenama od 1. X. 1914., po kojoj postupa i obranički sud mirovinskog osiguranja u Ljubljani.

VIJEĆE MIROVINSKOG OSIGURANJA

Rad na reformi zakona o mirovinskom osiguranju namještenika i poboljšanju osiguraničkih prava.

U prošlom broju našeg vjesnika prikazan je osnutak, sastav i djelo krug vijeća, te dotadašnji rad do zasjedanja u Skoplju.

Nakon predkonferencije u Beogradu održane su 20. i 21. rujna o. g. sjednice vijeća u Skoplju, kojima su prisustvovali predstavnici svih mirovinskih zavoda u državi.

Raspravljen je dnevni red, koji je obuhvatio slijedeća pitanja:

1. promjenu plaćevnih razreda;
2. izmjene zakona o mirovinskom osiguranju namještenika;
3. unifikaciju svih grana namještеničkog osiguranja.

Stanovište i zaključci vijeća sadržani su u rezoluciji, koja je donešena na svršetku zasjedanja.

Zaključcima vijeća prethodio je iscrpan rad stručne komisije, u kojoj su sudjelovali i poznati stručnjaci tehničari osiguranja gg. Radovan Matjašić, generalni ravnatelj Suzora i Jerko Šantić, zamjenik ravnatelja ljubljanskog mirovinskog zavoda.

Rad komisije i vijeća bio je napose posvećen pitanju izmjene zakona o mirovinskom osiguranju, pa je suglasnim zaključkom predstavnika svih zavoda odredjen opseg i smjer u kojem bi se imala kretati reforma mirovinskog osiguranja.

Rezolucija vijeća upućena je mjerodavnim vlastima s molbom, da se formira komisija, koja će imati zadaću, da izradi tekst promijenjenih i dopunjenih propisa u zakonu o mirovinskom osiguranju.

Rad vijeća mirovinskog osiguranja bio je i ovaj put, kao i u dosadanjim zasjedanjima, opsežan i plodan, te obuhvatio najaktuelnija pitanja mirovinskog osiguranja. Napose je rad na reformi zakona u smjeru poboljšanja osiguraničkih prava izazvao pažnju zainteresiranih namještеničkih organizacija, samih namještenika i cijele javnosti.

Rezolucija vijeća mirovinskog osiguranja

»Vijeće mirovinskog osiguranja na svojim sjednicama od 17. i 18. srpnja 1940. u Zagrebu, i 18. do 20. rujna 1940. u Beogradu i Skoplju, uzimajući u razmatranje pitanje izmjena i dopuna zakona o mirovinskom osiguranju namještenika jednoglasno je zaključilo, da zamoli nadležne vlasti, da se izvrše hitno i neodgodivo najpotrebnije izmjene i dopune u spomenutom zakonu.

Vijeće mirovinskog osiguranja smatra, da reviziju zakona o mirovinskom osiguranju namještenika nameću naročito slijedeći razlozi:

1. što je zakon o mirovinskom osiguranju namještenika donešen prije gotovo 40 godina, te je ostao u vrijednosti bez većih izmjena tako, da se u njemu nalaze mnoge odredbe, koje ne odgovaraju više današnjim prilkama;
2. što je hitno potrebno, da se zbog brzog trošenja radne sposobnosti u moderno vrijeme, kao i rasterećenja radnog tržišta od ostarjelih namještenika, osiguranicima što više olakša pravo na starosnu rentu;
3. što se socijalno zakonodavstvo od dana donošenja zakona o mirovinskom osiguranju namještenika proširilo i produbilo, koliko kod nas, toliko i na međunarodnom polju, što bezuvjetno traži, da se tome razvitku također prilagode propisi zakona o mirovinskom osiguranju namještenika.

Imajući sve to u vidu vijeće mirovinskog osiguranja složilo se, da se tražene izmjene i dopune treba da sastoje naročito u slijedećem:

1. Krug osiguranika

Potrebno je, da se krug osiguranika jasnije odredi na taj način, da

se dovedu odredbe §§ 1—3 zakona u suglasnost prije svega s postojećim socijalnim zakonodavstvom i s pojmom privatnog namještenika u suvremenom društvu, kao i da se proširi krug osiguranika na taj način, da se omogući pristup u mirovinsko osiguranje slobodnim zvanjima, koja su po svojoj naobrazbi, zanimanju i materijalnom položaju najbliža staležu privatnih namještenika.

2. Staž za starosnu rentu

Potrebno je skratiti vrijeme osiguranja i granicu starosti za sticanje prava na starosnu rentu u visini osigurane plaće, i to na način:

a) da se granica starosti smanji od 70 na 65 godina za muške i od 65 na 60 za ženske osiguranike, ako imaju najmanje 120 mjeseci osiguranja;

b) da se doba osiguranja skrati od 40 na 35 godina za muške i od 35 na 30 godina za ženske osiguranike, a pod uvjetom, da su navršile 55 godina života i da nisu više zaposleni;

c) da se starosna renta priznaje također osiguranicima s najmanje 120 mjeseci osiguranja, koji su navršili, i to muški 60, a ženske 55 godina života, a pod uvjetom, da više nisu zaposleni.

3. Rente za iznemoglost

Potrebno je, da se postojeći uvjeti za sticanje prava na rentu za iznemoglost izmjene tako, da postoji pravo na rentu, ako je namještenik postao za više od 50% nesposoban za namještenički zvanje. Invalidska renta se ne isplaćuje, ako i dok osiguranik zarađuje više od 2/3 svoje dotadanje zarade. Kod udatih žena uzima se u obzir i zarada muža, ako žena nema bar 15 godina osiguranja.

4. Dječja renta.

Potrebno je, da se postojeći propis proširi time, da se djeci prizna renta do 24 godine života u slučaju uspješnog školovanja i u slučaju nesposobnosti za zaradu zbog tjelesne ili umne mane, a udatoj ženskoj djeci da se renta obustavi.

5. Udovička renta

Potrebno je, da se postojeći propisi nadopune na taj način, da se renta prizna i onim udovicama, koje su stupile u brak s osiguranikom starijim od 50 godina, a najviše do 55 godine pod uvjetom, da žena nije mlađa od muža više od 10 godina i da je brak trajao najmanje 1 godinu dana.

6. Uređenje otpravnina za slučaj smrti i iznemoglosti prije navršenog staža

a) Potrebno je, da se otpravnina udovici i djeci, ako osiguranik umre u prvoj godini osiguranja, snizi na iznos uplaćenih prinosa; ako umre u drugoj godini osiguranja na 30-struki prinos, a tek preko 2 godine da se daje 60-struki prinos, a s razloga, što sadanje odredbe o otpravnini daju mogućnost zloupotreba;

b) iste otpravnine, ali najviše 30-struki iznos mjesečnog prinosa treba dati ne samo siromašnoj majci, nego siromašnim roditeljima osiguranika, koji nije ostavio žene i djece, a koji je roditelje pretežno uzdržavao;

c) potrebno je dati otpravninu i samom osiguraniku u slučaju, ako ako trajno iznemogne prije navršenog staža, i to u visini uplaćenih prinosa.

7. Preuzimanje rizika za slučaj nesreće

Potrebno je nadopuniti postojeće propise u toliko, da mirovinsko osiguranje isplaćuje bez ograničenja rentu za iznemoglost i u slučaju iznemoglosti i smrti zbog nesreće u poslu, i to u povećanom iznosu tako, da se u vrijeme osiguranja pri-

računa 10 godina. Istovremeno ukida se obveza osiguranja namještenika za slučaj nesreće po zakonu o osiguranju radnika.

8. Ukidanje vraćanja prinosa

Potrebno je izmijeniti postojeće propise tako, da se ukine vraćanje prinosa, jer je protivno ideji obvezatnog osiguranja i štetno za interese samog osiguranika. Vraćanje prinosa danas, — kada je zbog proširenja mirovinskog osiguranja na najširi krug osiguranika gubitak uplaćenih prinosa zbog prestanka osiguranja samo još izniman slučaj, — neopravdano je. Ušteda, koja će se time postići, omogućiti će jednim dijelom poboljšanje davanja, koja se istovremeno predlažu.

9. Platni razredi

Potrebno je, da se postojeći propisi o platnim razredima izmjene u toliko, da se osigurana beriva dovedu što više u sklad sa stvarnim berivima. Osim toga je potrebno, da se donja granica zarade, od koje zavisi obveza osiguranja odredi tako, kako odgovara današnjim prilikama.

10. Čuvanje prava iz osiguranja

Potrebno je, da se odredbe o čuvanju prava iz osiguranja i takse za osiguranje izmjene u toliko:

a) da se rok od 18 mjeseci, kroz koji ostaju stečena prava sačuvana, produlji za osiguranike sa više od 10 godina osiguranja na 24 mjeseca, za one sa više od 15 godina osiguranja na 36 mjeseci, a za one sa više od 25 godina sve do sticanja prava na starosnu rentu bez ograničenja;

b) da ožive prava iz osiguranja u slučaju ponovnog stupanja u osiguranje, ako je prekid trajao dulje od 60 mjeseci tek poslije navršenog ponovnog staža od 12 mjeseci, a to radi onemogućivanja zloupotreba;

c) pravo na čuvanje prava plaćanjem pristojbe za osiguranje ukida se u načelu i dozvoljava se samo u iznimnim slučajevima, u koliko bi to bilo potrebno obzirom na dopunsko osiguranje kod privatinh mirovinskih fondova.

11. Dobrovoljno produženje osiguranja

Potrebno je, da se dobrovoljno produženje osiguranja uvjetuje s navršenjem staža od 60 mjeseci obvezatnog osiguranja, da se spriječe mogućnosti zloupotrebe.«

Po motivima i sadržaju predstavlja rezolucija vijeća mirovinskog osiguranja deklaraciju, koja u pitanju mirovinskog osiguranja namještenika stoji na visokom stupnju suvremenih potreba i težnja, a po unutrašnjoj međusobnoj povezanosti pojedinih predloga za izmjenu zakona, nosi značaj stručnog i brižljivo obavljenog rada. U ovoj prilici očitovao se ponovo rad vijeća kao napor kruga ljudi, koji mogućnosti i potrebe mirovinskog osiguranja poznaju kroz vršenje svojih odgovornih funkcija u pojedinim zavodima.

Kao i u mnogim već prije riješenim pitanjima, vijeće mirovinskog osiguranja nije ostalo samo kod rezolucije, nego je smatrajući, da su rezolucijom označene smjernice i udareni temelji rada, neposredno u kratkom vremenskom razmaku, pristupilo razrađivanju postavljenih načela.

Eksperti, koje je odredilo vijeće pretresli su u pojedinostima načela izražena u rezoluciji i pripremili nacrt izmjena zakona za slijedeće sjednice vijeća, koje su održane u Zagrebu 12. i 13. XII. 1940.

Ovim sjednicama vijeća prisustvovali su predstavnici samouprava svih zavoda. I na ovim sjednicama surađivao je sa vijećem kao i u dosadanjem radu oko revizije zakona g. Radovan Matjašić generalni ravnatelj Suzora.

Vijeće je tokom opsežne rasprave usvojilo u pojedinostima sadržaj i

tekst izmjena zakona, pa nakon što tehničari osiguranja gg. Radovan Matjašić i Jerko Šantić izrade nove normale o davanjima, bit će cijeli posao dovršen u krugu vijeća mirovinskog osiguranja.

Na daljnjem putu, kojim će ova velika i korisna reforma proći do potpunog oživotvorenja, pomoći će ju vijeće svojim autoritetom, kao što ju je pokrenulo i obradilo sa požrtvovnošću i razumijevanjem.

Naš vjesnik osvrnut će se potanko na pojedine izmjene zakona i polučena poboljšanja osiguraničkih prava u slijedećim brojevima.

SJEDNICA SAVJETA

Pod predsjedanjem povjerenika g. dr. Vladimira Košaka održana je 14. XII. 1940. sjednica savjeta Mirovinskog zavoda za namještenike u Zagrebu kojoj su prisustvovali gg. Ivan Kohek, dr. Stjepan Krasnik, dr. Vladimir Spevec, Branko Pešić, dr. Dragutin Cekuš i Ing. Vjekoslav Pilpel iz grupe poslodavaca te gg. Miroslav Didek, Josip Šikić, Berislav Brčić, Milan Durman i Vlaho Rajić od namještenika.

Sjednici su prisustvovali u ime Banske vlasti g. prof. Perinić i gdjica Karlić, te ravnatelj i zamjenik ravnatelja zavoda.

Ravnatelj zavoda g. dr. Baron podnio je savjetu izvještaj o stanju imovine zavoda, a napose o trajnom ulaganju imovine i gradnjama, koje su u toku. Ovaj izvještaj je primljen i odobren jednoglasno nakon vrlo korisne i plodne rasprave, koja je dala daljnje smjernice o radu izvršnom odboru i upravi zavoda.

Mnogo vremena i pažnje posvetili su članovi savjeta organizacionim pitanjima, pa je potanko raspravljen i primljen pravilnik poslovnice u Osijeku, čijoj će se organizaciji doskora pristupiti, nakon što Banska vlast taj pravilnik usvoji.

S jednakom pomnjom i uz učešće svih članova raspravljen je i primljen pravilnik o polaganju stručnog ispita za zavodske činovnike.

Savjet je k tomu u svom krugu izabrao članove ispitne komisije, disciplinskog suda i povjerenstva za ocjenjivanje, upotpunivši tako unutarnju organizaciju zavoda.

ODLUKE RENTNE KOMISIJE

Rentna komisija zavoda zasjedajući 3 puta za vrijeme od 1. IX.—30. XI. o. g. raspravila i donijela je odluke o slijedećim zahtjevima osiguranika i članova njihovih obitelji:

priznala je u 8 slučajeva pravo na udovičku otpravninu, u ukupnom iznosu od Din 90.360.—, nadalje je priznala 1 zahtjev siromašne majke na otpravninu u iznosu od Din 4.400 i 2 zahtjeva na otpravninu djeci u iznosu od Din 25.200.—.

Ukupno je u ime otpravnine isplaćeno Din 120.960.—.

Osim otpravnina priznala je rentna komisija 1 zahtjev na starosnu, 1 na udovičku i 1 na dječju rentu.

Prava na priznate rente nastala su u svim slučajevima uračunavanjem vremena, koje su osiguranici proveli u osiguranju kod Mirovinskog zavoda za namještenike u Ljubljani prije 1. I. 1938., a onda nastavili osiguranje kod zagrebačkog zavoda.

VRAĆENI PRINOSI

Prinosi su vraćeni za vrijeme od 1. IX.—30. XI. o. g. ukupno u 126 slučajeva u ukupnom iznosu od dinara 200.657.05.

Po vrsti vraćenih prinosa i po mjesecima bilo je:

u rujnu

18 vraćanja onog dijela prinosa, koji otpada na osiguranika u ukupnom iznosu od dinara 31.432 i 5 kvalificiranih slučajeva, u kojima je osiguranicama uslijed udaje vraćeno 80 posto uplaćenih prinosa u ukupnom iznosu od dinara 16.593.55.

u listopadu

47 slučajeva običnog vraćanja u ukupnom iznosu od dinara 65.163 i

9 kvalificiranih u ukupnom iznosu od dinara 16.243.50,

u studenom

39 običnih vraćanja ukupno dinara 54.617 i 8 kvalificiranih u ukupnom iznosu od dinara 16.608.

Prosječni mjesečni broj slučajeva u ovom razdoblju (126 vraćanja u 3 mjeseca) približno je jednak broju slučajeva u mjesecima srpnju (43) i kolovozu (38), dok su vraćeni iznosi kroz posljednja 3 mjeseca prosječno veći od iznosa vraćenih u srpnju i kolovozu.

Veći prosječni iznos svodi se redovno na dulje trajanje osiguranja i veći broj prinosnih mjeseci, kod onih osiguranika koji su stekli pravo na vraćanje u razdoblju od 1. IX.—30. XI. o. g. prema onim osiguranicima, koji su tražili vraćanje prinosa u razdoblju srpanj—kolovoz ove gdoine. **Dr. P.**

GRAĐEVNA DJELATNOST ZAVODA

Gradnja peterokatnice na Kvaternikovom trgu lijepo napreduje, u koliko to vrijeme dozvoljava. I kraj porasta cijena gradjevnom materijalu odbacivat će ta zgrada primjerenu rentu. U toj zgradi predvidjeni su lokali, dvosobni stanovi i garsonijere, ukupno 43 stambene jedinice. Zgrada će biti predvidivo useliva u svibnju 1941. g.

To isto vrijedi i za gradnju peterokatnice na Svačićevom trgu u kojoj je predvidjeno 14 stambenih jedinica (uglavnom trosobnih stanova).

Čim sadanje vrijeme dopusti početak će se sa gradnjom peterokatnice sa dvorišnim četverokatnicama u Klaićevoj ulici. U tim zgradama bit će nešto trosobnih i nešto dvosobnih stanova sa punim komforom, jer se za tu vrst stanova osjeća naročita potreba u Zagrebu. Tu je Mirovinskom zavodu uspjelo da izhodi promjenu regulatorne osnove, jer je po ranijoj osnovi bila dozvoljena gradnja samo trokatnica.

Mirovinski zavod ishodio je takodjer promjenu regulatorne osnove na zemljištima na Dubrovačkoj cesti, čime je omogućena gradnja malih jednokatnih kuća za privatne namještenike. U toku su sve predradnje t. j. u prvom redu planovi za cestovnu, vodovodnu i kanalsku mrežu. U koliko te predradnje budu na vrijeme gotove, pristupit će se u prvom redu gradnji jedno 40 malih jednokatnih kuća za privatne namještenike, kojima bi se te kuće davale na otplatu.

Dr. B.

MIROVINSKO OSIGURANJE

NAREDBA BANA BANOVINE HRVATSKE O DOPUNI UREDBE O MIROVINSKOM OSIGURANJU NOVINARA

U »Narodnim novinama« od 16. IX. 1940. objelodanjena je naredba od 12. IX. 1940. kojom se proteže uredba o dopuni uredbe sa zakonskom snagom o proširenju mirovinskog osiguranja namještenika na novinare M. S. br. 674 od 16. V. 1940. na područje banovine Hrvatske. Ta uredba predvidja naročiti postupak po kojem će se provesti naknadno plaćanje prinosa za naknadno uračunavanje vremena službe u vrijeme osiguranja. Mirovinski zavodi dužni su dostaviti Jug. novinarskom udruženju prepise odluka o mirovinskom osiguranju onih novinara, koji su dne 1. IV. 1939. postali obvezani na mirovinsko osiguranje. Udruženje je dužno za takove novinare koji su taj dan bili njegovi redovni ili pripravni članovi sastaviti prijavu za uplatu prinosa za mirovinsko osiguranje **»za vrijeme, koje je od 1. I. 1927. do 31. III. 1939. proveo kao**

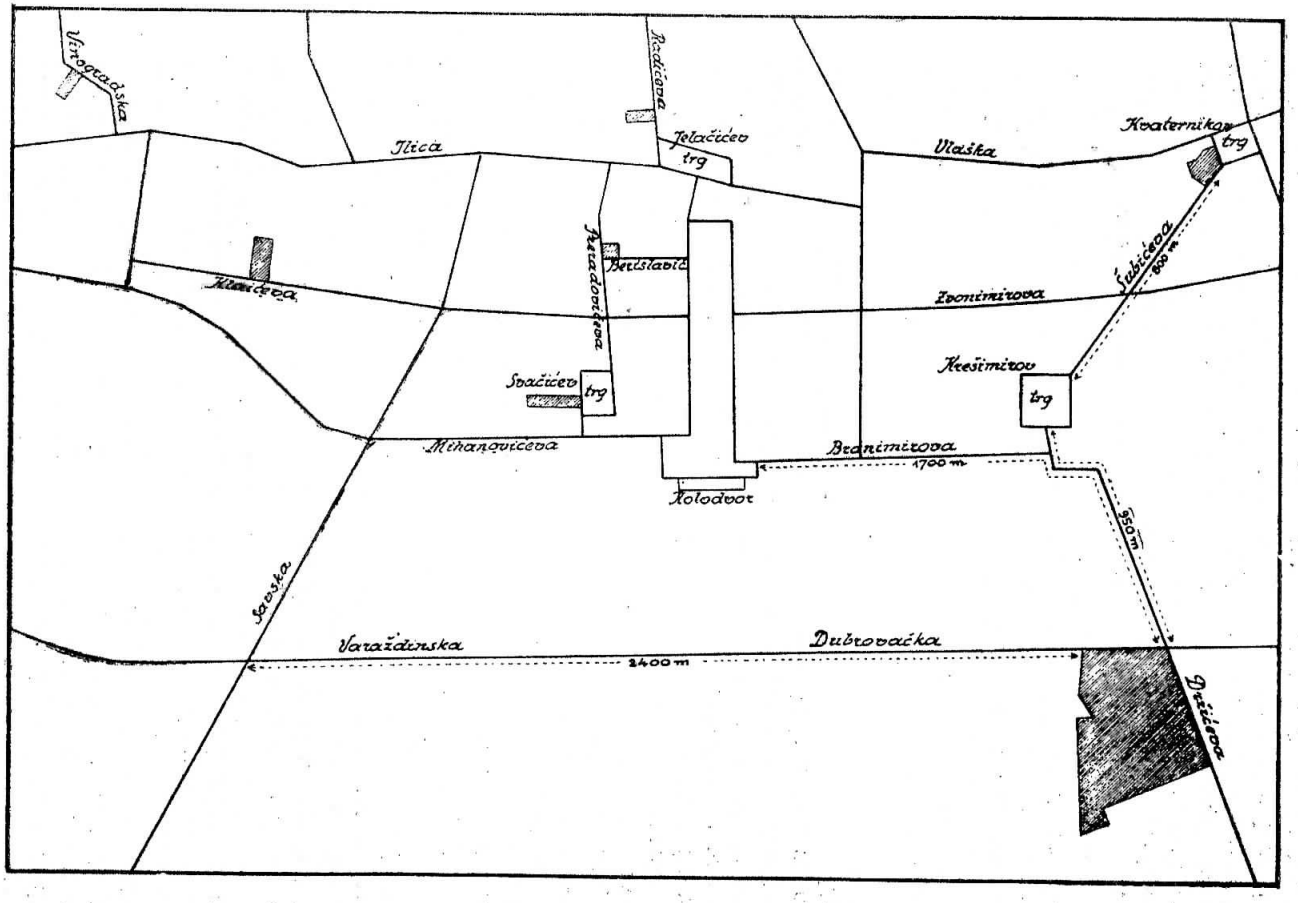

Orijentaciona skica nekretnina koje zagrebački mirovinski zavod posjeduje u Zagrebu i udaljenosti zemljišta na Dubrovačkoj cesti od važnijih točaka u Zagrebu.

redovni ili pripravni član Jugoslavenskog novinarskog udruženja u službi u svojstvu novinara« (čl. 2. Uredbe od 12. IX. 1940.). Ta prijava mora medju ostalim sadržavati **»tabelarni pregled kalendarskih godina i mjeseci, koje je novinar proveo kao redovan ili pripravni član Jugoslavenskog novinarskog udruženja u službi u svojstvu novinara«.** Ovako sastavljenu prijavu dužno je udruženje dostaviti **»zainteresiranim novinarima sa pozivom da u roku od osam dana izjave svoju suglasnost ili u istom roku provedu spor kod Izbranog suda. Ako u tom roku ne stigne nikakva primjedba, prijava postaje pravomoćna i proti nje nema pravnog lijeka, što Udruženje ima konstatirati na prijavi pečatom i potpisom«** (čl. 4. Naredbe). Izbrani sud ima tri člana: jednog odredjuje Centralna uprava udruženja, jednog zainteresirani novinar iz redova članova udruženja, a ovi biraju trećeg kao predsjednika. Osuda Izbranog suda potvrdjuje ili zamjenjuje prijavu sa potrebnim obrazloženjem. Pravomoćne prijave odnosno presude dostavlja Jugoslavensko novinarsko udruženje Mirovinskom zavodu, koji je zatim dužan da u sporazumu sa tim udruženjem izvrši obračun i podjelu spomenutih sredstava za naknadno osiguranje novinara.

Poslije izvršenog obračuna i podjele državne pomoći i sredstava za naknadno plaćanje doprinosa za mirovinsko osiguranje novinara dužan je Mirovinski zavod za namještenike donijeti odluke o mirovinskom osiguranju novinara članova Jugoslavenskog novinarskog udruženja za vrijeme od 1. I. 1927. do 31. III. 1939. Te odluke moraju sadržavati oznaku priznatog vremena osiguranja i visinu doprinosa (sa 6% kamata) za proteklo vrijeme osiguranja odnosnog novinara. Jednako će Mirovinski zavod izdati pravilne odluke u slučaju ako Jugoslavensko novinarsko udruženje naknadno do 31. XII. 1942. zavodu uplati posebnu svotu u svrhu uvrštavanja u viši ili u najviši platni razred onih novinara koji su na dan 1. IV. 1939. bili osigurani u kojem nižem platnom razredu. Jednako će posebne odluke izdati Mirovinski zavod i u onom slučaju ako posebni doprinos u tu svrhu uplate i sami novinari a ne Jug. nov. udruženje.

Obe je odluke dužan Mirovinski zavod dostaviti pojedinim novinarima i Jug. nov. udruženju. **Protiv ovih odluka nema pravnog lijeka i one imaju ovršivu snagu** (st. 2 čl. 9. Naedbe od 12. IX. 1940.), što inače nije slučaj sa odlukama koje izdaje Mirovinski zavod.

Novinarima ima se u vrijeme osiguranja uračunati sve ono vrijeme koje su proveli u novinarskoj službi te se ima naknadno plaćanje prinosa izvršiti iz posebnih sredstava, kako smo to ranije istaknuli. U koliko ta sredstva ne bi bila dovoljna da se uplati sav doprinos za mirovinsko osiguranje novinara (zajedno sa kamatima)i to u onom platnom razredu, u kojem su pojedini novinari bili osigurani dne 1. IV. 1939., ne može se radi toga smanjiti vrijeme osiguranja, nego se obračun izmedju J. N. U. i Mirovinskog zavoda ima izvršiti na taj način, da se svakom novinaru uračuna u vrijeme osiguranja cijelo vrijeme novinarske službe ali sa razmjerno smanjenim prinosom, to jest takove se novinare ima osigurati ne u onom platnom razredu u kojem se zatekao dne 1. IV. 1939., nego u razmjerno nižem platnom razredu.

No postoji i jedna druga mogućnost: to jest da novinar bude osiguran u višem platnom razredu od onog u kojem je bio osiguran dne 1. IV. 1939. Ta mogućnost predvidjena je u st. 4. čl. 7. naredbe od 12. IX. 1940.

Najveću važnost imadu propisi naredbe o naknadnom plaćanju prinosa za mirovinsko osiguranje. Po

tim propisima može se iz posebnih sredstava izvršiti naknadna uplata doprinosa za mirovinsko osiguranje za one redovne članove Jugoslavenskog novinarskog udruženja, koji su na dan 1. IV. 1939. postali obvezani na mirovinsko osiguranje i to za sve vrijeme njihove novinarske službe poslije 1. I. 1927.

Medju ta posebna sredstva po čl. 3. uredbe od 10. III. 1939. ubrajaju se u prvom redu paušalni iznos od 12 milijuna dinara koji je dužna isplatiti glavna državna blagajna nadležnim Mirovinskim zavodima za namještenike i to putem izdavanja 12-godišnjih bonova od po milijun dinara, koji će nositi 6% kamata. Takova ispalata u obliku posebnih bonova već je izvršena. Glavna državna blagajna predala je zavodu u Beogradu za sve ostale Mirovinske zavode 12 bonova, od kojih je prvi dospio 15. V. 1939. a ostali dospjevaju istog datuma kroz daljnjih jedanaest godina. — Daljnja takova posebna sredstva jesu imovina Penzionog fonda novinara kraljevine Jugoslavije, kao i ostali prihodi koje je Jugoslavensko novinarsko udruženje prikupilo i koje će prikupiti za mirovinsko osiguranje novinara.

Spomenuti Penzioni fond novinara kraljevine Jugoslavije imao se je po propisu t. 2. čl. 22. uredbe od 11. III. 1939. likvidirati do 11. III. 1940. Po odredbi t. 2. čl. 7. naredbe od 12. IX. 1940. ima se **»dio prikupljene nepovredive glavnice mirovinskog fonda novinara kraljevine Jugoslavije kao i ostalih prihoda, koje Jugoslavensko novinarsko udruženje već prikupilo za mirovinsko osiguranje novinara, doznačiti Mirovinskom zavodu za namještenike najdalje u roku od 6 mjeseci do dana stupanja na snagu ove naredbe«.** Ove bi dakle svote imale biti zavodu isplaćene najdulje do 10. III. 1941., dok su ostalim zavodima u državi imale biti isplaćene do 18. IX. 1940., jer je Uredba od 10. V. 1940. stupila na snagu dne 18. V. 1940. Prinos za novinarsko osiguranje može se uplatiti samo za cijelo ono vrijeme kroz koje je novinar proveo u službi kao novinar i to u onom platnom razredu, u kojem se isti zatekao na dan 1. IV. 1939. Daljnja sredstva koje Jugoslavensko novinarsko udruženje može sakupiti za naknadno plaćanje prinosa u istu svrhu, uzet će se u obzir u koliko ih spomenuto udruženje doznači zavodima do 31. XII. 1942.

Dr. C.

MIROVINSKO OSIGURANJE ODVJETNIKA

Pravilnik o mirovinskim taksenim markicama Advokatske komore u Zagrebu.

U drugom broju našeg vjesnika, u članku »Mirovinsko osiguranje kod slobodnih staleža«, osvrnuo se je g. dr. Ivo Politeo napose na mirovinsko osiguranje odvjetnika, te sistem prinosa i davanja Mirovinskog fonda Advokatske komore u Zagrebu. Pisac je u članku istaknuo, da se mirovinsko osiguranje odvjetnika, članova zagrebačke Advoatske komore, nalazi pred poboljšanjem, pošto je Banska Vlast odobrila uvađanje mirovinskih taksenih markica Advokatskoj komori u Zagrebu, koje će kao novo vrelo prihoda povećati sredstva Mirovinskog fonda i omogućiti veća davanja članovima.

Na redovitim godišnjim skupštinama Advokatske komore i Mirovinskog fonda Advokatske komore u Zagrebu, koje su održane 27. X. 1904. bilo je pitanje uvađanja mirovinskih taksenih markica raspravljeno i riješeno, uz osobito učešće i interes članova Advokatske komore u Zagrebu.

Na ovim skupštinama prihvaćen je pravilnik o odvjetničkim taksenim markicama, i to najprije na skupštini Advokatske komore u načelnoj i specijalnoj debati, a po tom i na skupštini Mirovinskog fonda Advokatske komore.

Prikazujemo najprije važnije ustanove samog pravilnika, nakon čega ćemo se osvrnuti — služeći se izvještajem »Odvjetnika« organa Advokatske komore u Zagrebu — na značaj i korist uvađanja mirovinskih markica za osiguranje odvjetnika.

Pravilnik je izradio odbor Advokatske komore i podnio ga Banskoj vlasti na prethodno odobrenje, smatrajući da je taka procedura bolja, nego li predlagati pravilnik najprije skupštini Advokatske komore, pa tek onda tražiti odobrenje nadzorne vlasti. Banska vlast dala je odobrenje nacrtu pravilnika, koji je po tom na skupštinama prihvaćen uz nebitne izmjene tako, da je pitanje konačnog odobrenja od strane Banske vlasti riješeno već samim prethodnim odobrenjem.

Prema pravilniku izdavat će Advokatska komora u Zagrebu za svoje članove i svoje područje posebne taksene markice, a čist prihod od tih markica namijenjen je osiguranju odvjetnika, odnosno dobrotvornim ciljevima. Te markice dužni su odvjetnici, članovi Advokatske komore u Zagrebu, trošiti stavljanjem na sve podneske, koje kao zastupnici predaju sudovima i upravnim vlastima na području zagrebačke Advokatske komore. Vrijednost, u kojoj se moraju odvjetničke taksene markice lijepiti, ravna se prema vrijednosti banovinskih taksenih marki i iznosi 1/10 vrijednosti banovinskih marki s time, da odvjetnička markica ne može biti manja od 50 para, ni veća od 100 dinara, odnosno ni veća od 25 dinara na podneske banovinskim upravnim vlastima. Na odvjetničku punomoć lijepi se odvjetnička taksena markica od 2 dinara, a na punomoć u kaznenim stvarima od 20 dinara. Odvjetnici, upravitelji poravnanja, stečaja i prinudni upravitelji dužni su lijepiti markice u visini od 5 posto od svakog iznosa, što su ga primili u ime nagrade.

Odvjetnik je dužan namirivati odvjetničke taksene markice isključivo iz svojih sredstava i te iznose ne smije ni u kojem obliku prevaliti na stranku ili na treće lice.

Za povrede pojedinih dužnosti, koje izviru iz ovog pravilnika, predvidjena je sankcija i to redovno na taj način, da se te povrede smatraju disciplinskom krivicom po zakonu o advokatima.

Napose u slučaju, da odvjetnik prevali izdatke za taksene markice na stranku ili treće lice, predvidjena je u ponovljenom slučaju i kazna obustave odvjetništva, a po treći put i brisanje iz imenika odvjetnika.

Sudovi i vlasti dužni su o propustu dužnosti naljepljivanja markica se strane odvjetnika, obavijestiti Advokatsku komoru, koja je ovlašćena pored naplate propisanog iznosa kazniti prekršitelja još i peterostrukim iznosom, ali najmanje sa 50 dinara. Ova kazna izriče se pored disciplinske kazne.

Pored ovih propisa, sadrži pravilnik takodjer propise o načinu naljepljivanja markica, načinu prodaje, te evidenciji o izdanim i prodanim markicama.

Tehnička provedba pravilnika iziskivat će još neko vrijeme, a prema predvidjanju odbora Advokatske komore, pravilnik će se početi provoditi početkom 1941. godine.

Da se upozna financijski efekat od taksenih markica mora proteći neko vrijeme. U jednoj godini pravilne i potpune provedbe ovog pravilnik. moći će se stvoriti odredjeniji sud o tom, koliko će ovo novo vrelo prihoda za mirovinsko osiguranje odvjetnika donijeti novih sredstava. Dotle će naravno ostati na snazi postojeći sistem prinosa i davanja u mirovinskom osiguranju odvjetnika. Približno točan predračun za daljnje godine, bit će moguće donijeti nakon iskustava u prvoj godini, koja će, (što se može opravdano očekivati), donijeti povoljne rezultate. Prema

rezultatima, koje će dati prihod od taksenih markica, pristupit će se kasnije bilo sniženju sadanjih prinosa, bilo povećanju davanja uz sadanje prinose, povećane prihodom od taksenih markica. Ideji mirovinskog osiguranja i socijalnom položaju odvjetnika svakako će bolje odgovarati poboljšanje davanja.

Uvodjenje mirovinskih taksenih markica je kod nas nova pojava, premda ideja i težnja da se one uvedu nije nova. Ovakav sistem postoji već u Bugarskoj, Italiji i Rumunjskoj, gdje je urodio korisnim rezultatima i stvorio široke mogućnosti valjanom zbrinjavanju odvjetničkog staleža.

Nestašica sredstava, od koje je trpjelo mirovinsko osiguranje odvjetnika, može se najpravednije ukloniti sistemom, koji svakog odvjetnika (a često su vrlo velike razlike u dohotcima odvjetnika) opterećuje prema njegovom poslu.

Svaki odvjetnik doprinosit će prinosom u markicama mirovinskom osiguranju u razmjeru prema svom dohotku, a neće moći stavljati prigovore, da ne može plaćati, jer da nema posla. Mirovinske markice opterećuju obavljeni posao, za koji je odvjetnik u svakom slučaju primio neku nagradu, a poterećuju samo jedan dio odvjetničkog posla, naime podneske. Ročišta, pravni savjeti, ugovori i drugi kancelarijski radovi ne podleže plaćanju mirovinskih taksenih markica.

Pravilnik se je kako vidimo ograničio na prinose samo od jednog dijela odvjetničke zarade, koji se redovno dade lako kontrolirati, propisujući prinose za mirovinsko osiguranje pravedne i lako podnošljive.

Nema sumnje, da će ovaj novi prinos u svakom slučaju, a bez velikog opterećenja, donijeti mirovinskom osiguranju odvjetnika ne samo nova sredstva, nego biti iskustvom potvrdjen kao pravedan, staležu kao cjelini koristan, što je u dovoljnoj mjeri naglašeno i prilikom prihvata pravilnika na obim skupštinama odvjetničkog staleža. **Dr. P.**

SUDSKE RJEŠIDBE

ISKAZ MIROVINSKOG ZAVODA ZA NAMJEŠTENIKE O ZAOSTALIM DUŽNIM PRINOSIMA JE OVRŠNI NASLOV U SMISLU § 2. TOČ. 10. OVRŠNOG ZAKONA

ZA OVRŠIVOST DUGOVNOG IZVATKA NIJE POTREBNA KLAUZULA OVRŠIVOSTI OD STRANE BANSKE VLASTI, VEĆ TU KLAUZULU DAJE SAM MIROVINSKI ZAVOD ZA NAMJEŠTENIKE PO SVOM UPRAVLJAJUĆEM FUNKCIONARU.

OVRHOVODITELJU, MIROVINSKOM ZAVODU ZA NAMJEŠTENIKE PRIPADAJU NA OVRŠIVU GLAVNICU 6%-TNE KAMATE.

Rješidba stola sedmorice u Zagrebu od 3. X. 1940. Rek. 548-I-1940.

Zaključak kotarskog suda u Karlovcu od 5. IV. 1940 I. Pl. 101-1940. 1939.

Zaključak okružnog suda u Karlovcu od 5. IV. 1940. I. Pl. 101-1940.

U pravnoj stvari ovrhovoditelja Mirovinskog zavoda za namještenike u Zagrebu proti ovršenika R. S. radi dužnih 462 dinara spp, u ime zaostalih prinosa za mirovinsko osiguranje, kotarski sud dozvolio je predloženu ovrhu na pokretnine.

Okružni sud, uvažujući rekurs ovršenika, ukinuo je zaključak sreskog suda i odbio ovrhovoditelja s njegovim predlogom s obrazloženjem, da je za ovršivost dugovnih izvadaka Mirovinskog zavoda za namještenike potrebno, da budu provideni klauzu-

lom ovršivosti od strane Banske vlasti kao prigovorne instancije drugog stepena.

Napose izriče zaključak okružnog suda, da ovrhovoditelju pripadaju samo 5%-tne kamate, a ne 6%-tne, kako je to u ovršnom predlogu zatraženo.

Stol sedmorice uvažio je revizijski rekurs ovrhovoditelja i uspostavio zaključak kotarskog suda, kojim je dozvoljena ovrha, obrazlažući kako slijedi:

»Ovrhovoditelj pobija zaključak drugostepenog suda revizijskim rekursom iz razloga, što je protuzakonito stanovište, da je za ovršivost dugovnog izvatka, na temelju kojeg je zatražena ovrha, potrebno, da isti bude proviđen klauzulom ovršivosti od strane Banske vlasti, pošto to nije predviđeno u zakonu o mirovinskom osiguranju namještenika.

Stoga predlaže, da se zaključak drugostepenog suda ukine i uspostavi zaključak prvog suda.

Revizijski rekurs je osnovan.

Dugovni izvadak Mirovinskog zavoda za namještenike u Zagrebu je naime u smislu § 2. toč. 10. ovršnog zakona, a u vezi s §§ 41. i 67. zakona o mirovinskom osiguranju (objavljenog u Službenim novinama od 12. XII. 1933., br. 285) ovršni naslov, ako je snabdjeven s potvrdom ovršivosti, koju izdaje u smislu t. 3. § 5. statuta tog zakona (objavljenog u Službenim novinama od 31. VII. 1922. br. 268) sam Mirovinski zavod za namještenike po svom upravljajućem funkcionaru.

Pošto je pak dugovni izvadak ovrhovoditelja o zaostalim prinosima, na temelju kojeg je zatražena ovrha, proviđen ovakovom potvrdom ovršivosti ,a nigdje nije propisano, da bi za ovršivost ovakovog dugovnog izvatka potrebna bila još i naročita klauzula ovršivosti od strane Banske vlasti, to je spomenuti dugovni izvadak ovrhovoditelja valjan ovršni naslov, pa je stoga pogriješio drugostepeni sud, kada je stao na protivno stanovište.

Pogrješno je i stanovište drugostepenog suda, da ovrhovoditelju pripadaju samo 5%-tne kamate na ovršnu glavnicu, jer mu pripadaju 6-%-tne kamate na istu po općim građansko-pravnim propisima.

Iz tih razloga valjalo je uvažiti revizijski rekurs ovrhovoditelja.«

Dr. P.

VIŠI NADZOR U SMISLU § 2. ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU.

DA LI SE U POJEDINOM KONKRETNOM SLUČAJU RADI O VIŠEM NADZORU ILI NE, TO JE FAKTIČNO PITANJE, KOJE SE MORA RIJEŠITI S OBZIROM NA SVE OBJEKTIVNE OKOLNOSTI, KOJE KARAKTERIZIRAJU TAJ POSAO ODNOSNO ZANIMANJE.

(Rješidba državnog savjeta kraljevine Jugoslavije od 4. IV. 1940. br. 1420/40.)

Mirovinski zavod za namještenike u Ljubljani je proveo mirovinsko osiguranje namještenika P. R., ocjenivši da je zaposlen kao poslovođa u stolarskom poduzeću.

Poslodavac je proti odluke o dužnosti osiguranja uložio prigovore navodeći, da P. R. vrši posao prvog radnika kod strojeva, koji radnicima pripravlja i uređuje strojeve, dijeli posao, a k tomu sam radi na raznim strojevima. Nadzor nad radnicima P. R. ne vrši.

Banska uprava dravske banovine odlukom od 26. IX. 1938. br. VI. 21667 uvažila je prigovor poslodavca i poništila odluku o dužnosti mirovinskog osiguranja.

U dokaznom postupku utvrdila je banska uprava, da je P. R. nadzirao rad ostalih radnika samo mimogred uz svoj običajni crtački posao, a k tomu je sam radio na strojevima kao i drugi radnici, uslijed čega ne može biti smatran kao organ višega

nadzora (§ 2. st. 3. zakona o mirovinskom osiguranju).

Ministarstvo socijalne politike i narodnog zdravlja svojim rješenjem od 19. V. 1939. St. br. 166883 usvojilo je stanovište i obrazloženje banske uprave dravske banovine.

Državni savjet, povodom tužbe namještenika P. R. udovoljio je tužbi i poništio svojom osudom od 4. IV. 1940. br. 1420 pobijano rješenje ministarstva socijalne politike i narodnog zdravlja, te izrekao, da se namještenika P. R. ima smatrati organom višeg nadzora iz slijedećih razloga:

»Po § 1. st. I. zakona o mirovinskom osiguranju obveza osiguranja pojedinih namještenika uvjetovana je između ostalog i okolnošću, da po vrsti svoje službe imaju karakter činovnika ili da redovno vrše u glavnom umne poslove. Karakteristika, u glavnom umnih poslova iznesena je u § 1. st. II. zakona o mirovinskom osiguranju Pored ostaloga među umne poslove ulazi i viši nadzor nad radom drugih lica.

Po § 2. st. II. zakona o mirovinskom osiguranju, organima višeg nadzora smatraju se namještenici svih zanimanja, koji vrše nadzor nad radom drugih namještenika, nastojeći da rad odgovara tehničkim ili privrednim zahtjevima, dok sami jedino i uzgred fizički rade, a to su naročito: majstori i upravitelji radionica, itd. Prema tome sva takva lica, čiji se rad sastoji u glavnom u nadzoru spojenom s umnim naprezanjem da rad odgovara tehničkim i privrednim zahtjevima, potpadaju pod obvezu osiguranja, kako je to izričito propisano u citiranom zakonskom propisu.

Da li se u pojedinom konkretnom slučaju radi o višem nadzoru ili ne, to je faktično pitanje, koje se mora raspravljati s obzirom na sve objektivne okolnosti, koje karakteriziraju taj posao odnosno zanimanje.

U konkretnom slučaju ističe se u pobijanom rješenju, da tužitelj nije samostalno vršio crtačke poslove, već samo precrtavao gotove crteže. Uslijed toga pobijano rješenje smatra, da tužitelj nije bio organ višeg nadzora.

Međutim, kako se iz akata vidi, crtački posao, iz koga tužena vlast u glavnom izvodi zaključke o zanimanju tužitelja, nije bio glavno zanimanje odnosno karakteristika zanimanja imenovanog, da bi se na temelju toga mogao izvesti ovakav zaključak.

Iz dokaznog postupka slijedi, da se rad tužitelja sastojao u pripravljanju strojeva za rad i u nadzoru, da se taj posao pravilno obavlja. Takav pak posao zahtjeva izvjesnu veću stručnu spremu i odgovara poslu upravitelja radionice ili majstora te stoga ulazi u posao višeg nadzora.

Konačno iz priznanja samog poslodavca o vrsti tužiteljevog posla proizlazi, da je tužitelj vodio nadzor i radio samo onda, kada je trebalo nekom radniku pokazati kako se radi. Nesumnjivo proizlazi, da je tužitelj obavljao nadzor spojen s umnim naprezanjem, da rad odgovara tehničkim i privrednim zahtjevima i da je crtački posao, na kojem ministarstvo socijalne politike i narodnog zdravlja osniva svoju odluku, bio samo jedan dio glavnog posla — nadzora«. **Dr. P.**

»PLATZMEISTER« U PILANAMA JE ORGAN VIŠEG NADZORA I OBVEZAN NA MIROVINSKO OSIGURANJE

Osuda upravnog suda u Zagrebu od 31. X. 1940. br. 8473/40 T. B. 624/40.

Mirovinski zavod proveo je osiguranje namještenika Š. zaposlenog kao »Platzmeister-a« u pilanskom poduzeću.

Proti odluke o dužnosti osiguranja uložio je poslodavac prigovor

Banskoj vlasti banovine Hrvatske, odjelu za socijalnu politiku, koja je potvrdila odluku Mirovinskog zavoda za namještenike svojom odlukom od 28. III. 1940. br. 21.301/40.

Upravni sud odbio je tužbu poslodavca sa slijedećim obrazloženjem:

»Tužena je vlast odbacila žalbu tužitelja i potvrdila odluku Mirovinskog zavoda za namještenike u Zagrebu od 4. XI. 1939. posl. br. 118329 čl. br. 100468 osig. br. 116307, kojom je mirovinski osiguran namještenik tužiteljice u VI. platnom razredu za vrijeme od 1. I. 1938. do 1. VIII. 1939. s razloga, što je osiguraniku kao nadgledniku u pogonu Sušine-Đurđenovac povjeren nadzor nad radom 25—40 radnika; što on raspoređuje posao oko sortiranja klada na pojedine pile i prema pojedinim naručama; vodi evidenciju o radnicima, njihovom radnom vremenu i isplaćuje nadnice; dakle vrši službu organa višeg nadzora, koja po zakonu o mirovinskom osiguranju obvezuje na osiguranje.

Pravodobno podnesenom tužbom tužiteljica osporava zakonitost ove odluke i traži da se poništi. Njezin namještenik da je obični nadglednik bez ikakove školske ili stručne spreme, koji doduše vrši nadzor, no ovaj da je čisto mehaničke prirode; nema pravo samostalnog odredjivanja sa povjerenom mu radnom snagom i uvjetima namještavanja, a niti vrši nadzor nad ostalim osobljem u pravcu, da rad ovih odgovara tehničkim i privrednim potrebama poduzeća. Njegov posao, da je samo u tome, da konstatira, da li su svi radnici, već ranije po drugom dodijeljeni došli na posao, da na temelju izradjenih iskaza po kancelariji mehanički običnom crtom zabilježi u tako zvanoj »šihten-knjizi« da je pojedini radnik došao na posao. Knjigu predaje kontrolnom službeniku i ovaj odredjuje visinu nadnice. Dodijeljene pak radnike da samo nadzire u pravcu, da rade marljivo, bez nepotrebnih pauza i da već unapred određeni posao bude po danim uputama i odredbama stvarno obavljen. Ukratko dakle da je njegovo zaposlenje posao radničkog predvodnika koje ne obvezuje na osiguranje (al. 3. § 2. zak. o mir. osig.).

Zainteresirani namještenik Š. u odgovoru na tužbu poriče tužbene navode i tvrdi, da ovi nisu istiniti. Njegov posao da se sastoji u svrstavanju klada po kvaliteti i dimenzijama i odredjivanju kako i što će se iz pojedinih klada izraditi. Nadalje da vrši nadzor nad 25—40 radnika, o kojima vodi evidenciju, bilježi njihovo radno vrijeme i nadnice u knjigu. Kod primanja radnika u posao, da i on sudjeluje, jer da je skoro svaki puta sam primao radnike, a uprava poduzeća to uvijek odobravala. On doduše nije svršio srednju školu, no da ipak zato nije bez kvalifikacije, jer je svršio pet razreda pučke škole i 25 godišnjom praksom stekao potrebito znanje. Fizički pak u opće ne radi. Predlaže stoga da se tužba odbije.

Mirovinski zavod predlaže takodjer odbačenje tužbe, pošto je zaposlenje osiguranika služba »Platzmeistera«, jer raspolaže radnom snagom, vrši posao u granicama organa višeg nadzora, pa je u svakom slučaju prema tome obvezan na osiguranje.

Tužena vlast i ako pozvana u roku nije dala odgovora na tužbu.

Tužba nije osnovana.

Po § 1. al. 1. tač. 1., 2. i 3. zakona o mirovinskom osiguranju namještenika na osiguranje su obvezani oni namještenici, koji po vrsti svoje službe imadu karakter činovnika, ili vrše redovno u glavnom umne poslove.

Nije sporno, da osiguranik nema karakter činovnika, jer takvim niti je postavljen, niti obavlja kancelarijske poslove. Sporno je medjutim, da li se posao koji obavlja imade sma-

trati umnim, odnosno uglavnom umnim poslom.

Prema stanju sporne stvari, kako se ono razabire iz spisa, osiguranik je nadglednik u slagalištu balvana. Nije svršio srednju već samo pučku školu. Kao nadglednik sortira klade po kvaliteti i dimenzijama i određuje, kako će se i što će se iz pojedinih klada izraditi. Vrši nadzor nad 25—40 radnika, koji se sastoji u vođenju evidencije, bilježenju vremena i nadnica u takozvanu »šihtenknjigu«. Osim toga sudjeluje pri primanju radnika u posao tako, da radnike sam prethodno prima, a uprava poduzeća to naknadno uvijek odobrava. Fizički pak uopće ne radi.

Po § 1. al. 2. e) zakona o mirovinskom osiguranju uglavnom umnim poslom smatra se naročito: viši nadzor nad radom drugih lica. Organom višeg nadzora smatraju se pak službenici svih zanimanja, koji vrše nadzor nad radom drugih namještenika, nastojeći da rad odgovara tehničkim ili privrednim zahtjevima, dok sami jedino uzgred i fizički rade (§ 2. al. 2. istog zakona).

Van svake je dvojbe prema tome, da je zainteresirano lice organ višeg nadzora, da dakle obavlja rad, koji se po zakonu smatra u glavnom umnim poslom, pa je stoga na osiguranje obvezan.

Sa izloženog sud je tužbu odbacio (čl. 61. uredbe o upravnom sudu u Zagrebu).« **Dr P.**

KANCELARIJSKOM SLUŽBOM U SMISLU PROPISA § 1. STAV II. TOČ. F) ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU SMATRA SE VOĐENJE T. ZV. »ŠMIRSTRACE«, KOJU VODI BLAGAJNIK (BLAGAJNICA) NA BLAGAJNAMA U RADNJI

(Osuda upravnog suda u Zagrebu od 10. X. 1940. broj 5873 T. B. 411/40.)

Mirovinski zavod za namještenike u Zagrebu proveo je mirovinsko osiguranje od 1. I. 1938. namještenice Š. G. iz Osijeka, koja je namještena kao blagajnica u radnji ocjenivši, da dotična namještenica pored službe na blagajni u radnji vrši poslove, koji po zakonu ulaze u krug kancelarijske službe.

Proti odluke Mirovinskog zavoda za namještenike o dužnosti osiguranja uložio je poslodavac S. J. prigovor na Bansku vlast, koja je svojom odlukom od 9. III. 1940. prigovor odbacila i odluku zavoda u cijelosti potvrdila.

Na tužbu poslodavca donio je upravni sud u Zagrebu osudu, kojom je tužitelja odbio s tužbom sa slijedećim obrazloženjem:

»Po proučenju tužbe, odgovora zainteresiranog zavoda i spisa sud je našao, da tužba nije na zakonu osnovana.

Pod obvezu osiguranja potpadaju osobe, koje ispunjavaju osim uvjeta navedenih u § 1. stav I. toč. 1. i 2. zakona o mirovinskom osiguranju još i onaj uvjet naveden pod toč. 3. (§ 1. stav I.) t. j. da obavljaju vrstu službe, koja im daje karakter činovnika ili redovno vrše u glavnom umne poslove.

U § 1. stav II. zakona o mirovinskom osiguranju primjerice su navedeni u glavnom umni poslovi, a među njima pod f) kancelarijska služba, čiji je pojam opet primjera radi određen u § 2. stav IV. zakona o mivinskom osiguranju, pa je među kancelarijsku službu uvršteno i knjigovodstvo.

U konkretnom slučaju tužiteljeva namještenica Š. G. koja kao blagajnica prima i vraća novac mušterijana taj način, da u nju upisuje po dostavnici naručenu odnosno kupljenu robu, kako je to sve utvrđeno u dokaznom postupku pred upravnim vlastima.

Prema tome spomenuta namještenica obavlja redovno u glavnom umne poslove i to kancelarijsku službu

— knjigovodstvo— makar da je to knjigovodstvo u konkretnom slučaju jednostavnije prirode.

Stoga je imenovana namještenica podvržena obvezi osiguranja u smislu § 1. stav II. pod f) u vezi s § 2. stav III. zakona o mirovinskom osiguranju jer:

ima više od 18, a manje od 55 godina života; prima i preko 150 dinara u ime beriva; a ne obavlja samo mehaničke poslove, naime rad blagajnice u radnji (§ 2, stav V. zakona o mirovinskom osiguranju.)

Sve ostalo je irelevantno za rješenje toga spora, obzirom na iznešene razloge.

Iz ovih razloga valjalo je temeljem čl. 20., 56. i 61. uredbe o upravnom sudu u Zagrebu suditi kao što je navedeno u dispozitivu.«

Dr. J.

RAD BLAGAJNIKA U TRGOVINI, KOJI PRIMAJU NOVAC OD MUŠTERIJA, A KOJI SU APSOLVIRALI DVORAZREDNU TRGOVAČKU ŠKOLU, SPOMENUTU U ČL. 49. POD A) 2. ZAKONA O USTROJSTVU VOJSKE I MORNARICE, SMATRA SE UMNIM POSLOM U SMISLU § 1. ST. II. POD C) ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU NAMJEŠTENIKA, TE OBVEZUJE NA MIROVINSKO OSIGURANJE.

(Osuda upravnog suda u Zagrebu od 10. X. 1940. br. 8821 T. B. 728/49.)

Mirovinski zavod za namještenike u Zagrebu proveo je mirovinsko osiguranje od 1. I. 1938. namještenice M. E., namještene u svojstvu blagajnice u radnji kod poslodavca I. G. iz Vinkovaca.

Protiv odluke Mirovinskog zavoda za namještenike u Zagrebu, uložio je poslodavac prigovor na Bansku vlast, odjel za socijalnu politiku u Zagrebu, koja je svojom odlukom od 18. V. 1940. prigovor odbacila, te u cijelosti potvrdila odluku Mirovinskog zavoda.

Protiv odluke Banske vlasti od 18. V. 1940. podnio je poslodavac tužbu na upravni sud u Zagrebu, koji je tužbu odbio sa slijedećim obrazloženjem:

»Po proučenju tužbe, odgovara na tužbu zainteresiranog Mirovinskog zavoda za namještenike u Zagrebu i spisa, sud je našao, da tužba nije na zakonu osnovana.

Neprijeporno je, da tužiteljeva namještenica E. M. sjedi na blagajni u trgovačkoj radnji tužitelja i da prima novac od mušterija, te da je svršila 4 razreda više djevojačke škole i dvorazrednu trgovačku školu.

Prema tome ona obavlja takove poslove, koji su šablonske naravi. Osobe, koje takove poslove obavljaju, izuzete su iz obveze osiguranja prema § 2. st. V. zakona o mirovinskom osiguranju namještenika, u koliko se i takovi poslovi po § 1. st. I. toč. 3. zakona ne smatraju u glavnom umnim.

Primjera radi navedeni su u § 1. stav II. zakona o mirovinskom osiguranju poslovi, koji se smatraju umnim, pa se pod c) navodi: svako zaposlenje, koje odgovara smjeru svršenih studija apsolvenata onih nauka, koje po čl. 49 pod a) toč. 1. i 2. zakona o ustrojstvu vojske i mornarice daju pravo na devetmjesečni rok službe u kadru.

Apsolviranjem dvorazredne trgovačke škole dobiva se pravo na devetmjesečni rok službe u kadru, a i svršetkom te škole stiče se teoretsko i praktično znanje, te stručna sposobnost za obavljanje poslova u trgovačkoj radnji, a među njima i rad blagajnika u trgovini primanjem novca od mušterija sjedeći na blagajni.

Stoga se rad blagajnika, sjedeći na blagajni u trgovini i primanje novca od mušterija, smatra umnim poslom u smislu § 1. st. II. pod c) zakona o mirovinskom osiguranju,

kada taj posao obavlja osoba sa svršenim gore navedenim naukama.

Iz toga slijedi, pošto je E. M. svršila takove studije, da njezino zaposlenje kod tužitelja u svojstvu blagajnice na blagajni u trgovini obvezuje na mirovinsko osiguranje.

Dr. J.

BILJEŠKE

POKOJNINSKI ZAVOD ZA NAMEŠČENCE U LJUBLJANI

Izvještaj o poslovanju najstarijeg mirovinskog zavoda u državi.

Izvještaj o poslovanju Penzionog zavoda za službenike u Ljubljani za poslovne godine 1938. i 1939. koji je nedavno objavljen, ima svoje posebno značenje u tome, što pada u vrijeme jubileja mirovinskog osiguranja i što je to prvi izvještaj tog zavoda nakon proširenja mirovinskog osiguranja namještenika na ostalo područje države izvan Slovenije i Dalmacije. Na to jubilarno značenje prošlih godina života tog zavoda upozorio je predsjednik zavoda dr Milavec u svom govoru na skupštini zavoda, istaknuvši da su pred pedeset godina (g. 1888.) namještenici u Austriji predložili vladi peticiju, da se donese zakon o mirovinskom osiguranju privatnih namještenika, što je u ono vrijeme izazvalo velike rasprave.

Kako je zavod osnovan nakon sloma Austrije, to u ovo poslovno razdoblje pada i 20-godišnjica osnutka tog zavoda. Od osobitog značenja su i oni dijelovi ovog izvještaja, u kojima se prikazuje proširenje mirovinskog osiguranja na cijelu državu, zatim na novinare, strojare i zubne tehničare te trgovačke pomoćnike. U izvještaju prikazani su i prijedlozi ljubljanskog zavoda za promjenu platnih razreda i noveliranja zakona.

Financijsko stanje zavoda prema zaključnom računu u g. 1939. bilo je ovo: Ukupna aktiva iznosila je Din 521,960.568.33. Bilančna aktiva zavoda sastojala se iz ovih stavaka: trajno ulaganje (vrijednosni papiri, nekretnine i zajmovi) u vrijednosti od Din 395,621.059.59, prelazna ulaganja (gotovina u blagajni, kod Poštanske štedionice i ulošci) Dinara 40,407.848.49, vrijednost inventara Din 767.725, tražbine 20,029.262.84. dinara. Ukupna svota premijske rezerve u obvezatnom osiguranju iznosila je Din 441,150.352, u neobvezatnom odjelu Din 26-492.220, u odjelu za viša davanja Din 909.124.

Svoje nekretnine dijeli zavod u dvije grupe: u prvoj grupi nalaze se one nekretnine, koje je zavod nabavio u svrhu trajnog ulaganja, a u drugoj one nekretnine, koje je zavod morao kupiti na dražbi radi osiguranja tražbina, koje su nastale iz zajmova koje je zavod podijelio. Vrijednost nekretnina iz prve grupe iznosi Din 92,052.678.38 a druge Dinara 7,695.530.46. Čisti prihod nekretnina prve grupe bio je Din 2,512.707.98, a druge Din 227.070.26.

Zanimivi su i poučni statistički podaci o životu i radu zavoda. Koncem g. 1939. imao je zavod 13.184 obvezatnih osiguranika i to 12.968 sa područja Slovenije i Dalmacije, službenika parobrodarskih poduzeća iz Hrvatskog primorja 85, dobrovoljnih osiguranika 133. Od toga broja namještenika bilo je njih 10.162 (78.4%) iz Slovenije, a iz Dalmacije 2.806 (21.6%). U dalmatinskoj skupini otpalo je 27 njih na bivšu savsku banovinu, 2.107 na bivšu primorsku i 672 na zetsku banovinu. Broj osiguranih iz Dalmacije je u stalnom porastu (za 11.2% u jednoj poslovnoj godini). Od ukupnog broja osiguranika obvezatnog odjela bilo

je njih 9.623 (72.9%) muških a 3.561 (27.1% ženskih. Poprečna starost muških osiguranika bila je 39 godina, a ženskih 31.

Kod promatranja raspodjele osiguranika po platnim razredima vidi se da se u prva tri platna razreda nalazilo 18.9% osiguranika u VIII. do XIV. platnom razdedu nalazilo se 35% osgiuranika. Najviše osiguranika bilo je VI. platnom razredu i to njih 15.3% ili jedna šestina od ukupnog broja osiguranika. Statistika nadalje pokazuje, da je broj ovih namještenika koji su osigurani do šestog platnog razreda u Sloveniji ostao od g. 1936. do g. 1939. otprilike na jednakoj visini (62.9% do 62.6%),- dok se u Dalmaciji taj broj znatno smanjio (59.5% na 44.5%). Stoga je i poprečna svota doprinosa za osiguranje iznosila g. 1939. u Sloveniji Din 204.89 a u bivšoj primorskoj banovini Din 237.90. Uopće statistika pokazuje porast poprečne premije u Dalmaciji u većoj mjeri, nego u Sloveniji.

Ukupni propisani prinos za mirovinsko osiguranje iznosio je u g. 1939. Din 33,033.090, od koje svote otpalo je na namještenike iz Slovenije Din 25,084.170 ili 75.5%, a one iz Dalmacije Din 8,151.978. ili 24.5%. Omjer postotka prinosa, koji otpada na Sloveniju prema postotku koji otpada na Dalmaciju, pokazuje stalni porast u korist Dalmacije. Ukupni zaostali to jest neplaćeni i neutjerani prinos za osiguranje iznosio je g. 1937. Din 1,881.157.19, a god. 1939. Din 3,642.274.97, dakle skoro dvostruko više. Od ukupnog zaostatka iz g. 1939. otpada 48.2% na Dalmaciju, a 51.8% na Sloveniju.

Koncem g. 1939. primalo je invalidske i starostne rente 1.288 osiguradnika, udovičke rente 805 udovica te doprinos za odgoj djeteta 417 djece, odnosno sveukupno 2.510 lica.

Ukupna svota koju je zavod isplaćivao za rente nalazi se u stalnom porastu. Dok je g. 1928. zavod isplatio s tog naslova sumu od 3,876.112 isplatio je pet godina kasnije (god. 1933.) — Din 9,320.133 a g. 1938. Din 15,768.968 a g. 1939. Dinara 16,893.934. Od ove posljednje svote otpada na invalidske i starostne rente Din 5,128.196 na udovičke rente Din 1,200.209, na dječje rente Din 456.476, na skuparinski doplatak Din 10,109.043. U g. 1939. isplaćeno je u ime otpravnine udovicama 134.532 Dinara, a u ime povrata prinosa iz osiguranja onim namještenicima koji su prestali biti obvezani na osiguranje ukupno Din 1,970.817 a od toga Din 935.21 kao obični povrat a Din 1,035.507 kao »mirazni povrat« osiguranicima, koje su se udale. Za liječenje invalidskih rentnika izdano je Din 19.749 u 11 slučajeva takovog liječenja.

Ukupno bilančno opterećenje na premijskoj rezervi iznosilo je koncem g. 1939. 473,352.090. Manjak u premijskoj rezervi odjela za obvezatno osiguranje koncem g. 1939. iznosio je Din 65,134.672.19.

Dobrovoljnih osiguranika u g. 1939. imao je zavod 133, a 170 osiguranika koji su plaćali taksu za priznavanje stečenih prava po § 32. zakona o penzionom osiguranju službenika. Zavod vodi u uredskoj evidenciji 3.450 izlučenih osiguranika čija su prava iz osiguranja prestala do konca g. 1939.

Koncem g. 1939. bilo je u odjelu za neobvezano osiguranje 517 osiguranika. U tom odjelu iznosio je propis prinosa Din 1,645.654 od toga Din 150.590 za dokup godina službe.

U ovom odjelu primila su rente ukupno 53 lica, koja su ukupno primila svotu od Din 330.667. Ukupno bilančno opterećenje na premijskoj rezervi iznosilo je 28,771.796 Din.

Dr C.

Tabela I.

Pregled osiguranika po platnim razredima za mjesec listopad 1940.

(sa usporedbom za isti mjesec 1938 i 1939)

Ukupni broj poslodavaca			Platni razred	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	Ukupni broj osiguranika
			Mjesečni doprinos	54	72	108	144	162	180	210	240	270	300	330	360	390	420	
			Prijavljena beriva	do 6.000	8.640	12.000	17.230	20.400	27.000	30.000	33.000	36.000	39.000	42.000	48.000	54.000	preko 54.000	
			Osigurana god. plaća	5.400	7.200	10.800	14.400	16.200	18.000	21.000	24.000	27.000	30.000	33.000	36.000	39.000	42.000	
1809	Obvezatni na području OUZOR-a	Zagreb	1938	147	229	819	1000	992	1423	588	381	524	280	258	444	283	977	8345
1943			1939	135	224	865	1097	964	1512	634	387	550	308	270	471	285	1054	8756
3185			1940	188	283	1120	1526	1257	1916	853	486	634	410	332	602	375	1352	11334
79		Split	1940	7	9	28	23	24	28	5	3	2	1		1	1		132
52		Dubrovnik	1940	2	11	27	16	10	7	1								74
686		Osijek	1938	124	127	449	636	342	521	184	118	108	90	80	103	52	170	3104
772			1939	155	157	408	666	426	608	204	123	121	87	72	114	54	190	3385
1396			1940	228	255	586	761	480	720	235	143	175	99	98	138	70	271	4259
189		Karlovac	1938	39	26	55	42	52	55	34	13	15	15	17	16	12	32	423
207			1939	45	33	72	97	67	102	38	19	19	16	18	17	10	33	586
327			1940	46	44	124	140	83	123	48	23	20	14	15	32	14	42	768
204		Sušak	1938	23	47	86	68	74	84	34	17	34	18	14	22	16	31	568
230			1939	28	44	97	88	79	103	41	27	30	15	20	29	15	36	652
345			1940	38	32	137	109	95	135	44	28	29	17	21	30	21	44	780
6	Neobvezatni na cijelom području		1938			7	21	17	21	5	2	1						74
13			1939		1	14	15	22	39	14	6	4	4	1	3		5	128
17			1940		1	4	21	13	32	17	15	9	3	6	2	1	5	129
4	Dobrovoljni na cijelom području		1938				1	1	2									4
12			1939					3	2	1		1		2	1		2	12
16			1940				1	4	2		1	1	1	1	2		3	16
2898	Ukupno		1938	333	429	1416	1768	1478	2106	845	531	682	403	369	585	363	1210	12518
3277			1939	363	459	1456	1963	1561	2366	932	562	725	430	383	635	364	1320	13519
5417			1940	509	635	2026	2597	1966	2963	1203	699	870	545	473	807	482	1717	17492

Tabela II.

Pregled osiguranika po platnim razredima za mjesec studeni 1940.

(sa usporedbom za isti mjesec 1938 i 1939)

Ukupni broj poslodavaca	Područje O. U. Z. O. R-a.			Platni razred	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	Ukupni broj osiguranika
				Mjesečni doprinos	54	72	108	144	162	180	210	240	270	300	330	360	390	420	
				Prijavljene berive	do 6000	8640	12.000	17.230	20.400	27.000	30.000	33.000	36.000	39.000	42.000	48.000	54.000	preko 54.000	
				Osigurana god. plaća	5.400	7.200	10.800	14.400	16.200	18.000	21.000	24.000	27.000	30.000	33.000	36.000	39.000	42.000	
1809		Zagreb	1938		147	235	832	1033	1004	1431	590	384	525	280	258	443	279	983	8424
1979			1939		135	233	892	1073	1005	1521	636	394	551	302	266	471	291	1052	8822
3251			1940		190	277	1050	1558	1307	1915	854	529	649	424	331	627	392	1393	11496
86		Split	1940		6	10	31	27	26	29	6	3	2	1		1	1		143
53		Dubrovnik	1940		3	10	30	16	10	8	1								78
686		Osijek	1938		126	123	457	623	339	516	190	116	109	89	81	103	51	170	3093
788			1939		155	160	392	719	448	661	204	116	129	85	73	111	55	184	3492
1450			1940		239	261	600	764	470	728	228	148	177	96	108	141	70	278	4308
189		Karlovac	1938		40	26	55	42	52	55	34	13	14	15	17	16	12	33	424
211			1939		42	33	74	97	66	100	41	17	20	13	19	17	9	34	582
374			1940		47	43	119	151	79	127	48	21	17	15	20	31	14	44	776
204		Sušak	1938		23	47	84	65	73	85	32	19	33	18	13	23	14	34	563
231			1939		27	43	98	81	81	102	42	24	31	16	19	30	16	35	645
351			1940		35	29	136	103	97	122	46	29	28	14	21	30	22	44	756
6	Neobvezatni na cijelom području		1938			1	8	21	17	21	5	2	1						76
14			1939			1	14	16	20	39	14	5	5	5	1	3		6	129
17			1940			1	4	17	10	31	11	17	8	3	6	2	1	5	116
5	Dobrovoljni na cijelom području		1938				1		1	2					1				5
13			1939						4	1	1		1		2	1		3	13
15			1940					1	4	2		1	1	1	1	2		2	15
2899	Ukupno		1938		336	432	1437	1784	1486	2110	851	534	682	402	370	585	356	1220	12585
3236			1939		359	470	1470	1986	1624	2424	938	556	737	421	380	633	371	1314	13683
5597			1940		520	631	1970	2637	2003	2962	1194	748	882	554	487	834	500	1766	17688

Tabela III.

Pregled osiguranika po platnim razredima za mjesec prosinac 1940.

(sa usporedbom za isti mjesec 1938 i 1939)

Ukupni broj poslodavaca			Platni razred	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	Ukupni broj osiguranika
			Mjesečni doprinos	54	72	108	144	162	180	210	240	270	300	330	360	390	420	
			Prijavljena beriva	do 6.000	8.640	12.000	17.230	20.400	27.000	30.000	33.000	36.000	39.000	42.000	48.000	54.000	preko 54.000	
			Osigur. god. plaća	5.400	7.200	10.800	14.400	16.200	18.000	21.000	24.000	27.000	30.000	33.000	36.000	39.000	42.000	
1809	Obvezatni na području OUZOR-a	Zagreb	1938	146	229	871	1029	1014	1442	597	378	532	280	264	448	276	994	8500
2065			1939	148	246	926	1116	1030	1557	639	392	550	305	264	474	301	1065	9013
3338			1940	182	270	947	1510	1357	1961	875	589	668	464	390	642	426	1439	11720
89		Split	1940	5	10	32	26	26	32	7	3	2	1		1	1		146
56		Dubrovnik	1940	3	10	31	15	9	9	2								79
686		Osijek	1938	130	127	449	621	344	509	189	116	108	89	81	104	51	168	3086
799			1939	163	162	401	734	455	678	207	116	130	85	72	112	54	184	3553
1541			1940	263	264	629	799	465	764	233	161	190	104	111	148	77	283	4491
189		Karlovac	1938	40	26	55	42	52	55	34	13	14	15	17	13	12	34	422
214			1939	44	33	75	94	64	102	40	17	21	15	19	17	9	34	584
375			1940	44	45	117	150	80	127	39	24	17	19	18	32	14	47	773
204		Sušak	1938	24	47	83	67	74	88	33	19	32	19	15	23	14	34	572
237			1939	30	45	95	79	83	103	40	25	30	16	20	30	16	35	647
362			1940	36	29	126	110	92	119	47	29	33	20	20	33	23	48	765
6	Neobvezatni na cijelom području		1938		1	9	22	17	22	5	2	1						79
14			1939		1	14	18	19	37	14	5	5	5	1	3		5	127
17			1940		1	4	17	10	30	11	16	7	3	5	2	1	5	112
5	Dobrovoljni na cijelom području		1938			1		1	2					1				5
11			1939					3	1			1		2			4	11
13			1940				1	2	2		1		1	2	2		2	13
2899	Ukupno		1938	340	430	1468	1781	1502	2118	858	528	687	403	378	588	353	1230	12664
3340			1939	385	487	1511	2041	1654	2478	940	555	737	426	378	636	380	1327	13935
5791			1940	533	629	1886	2628	2041	3044	1214	823	917	612	546	860	542	1824	18099

TISKARA HRVATSKI TISKARSKI ZAVOD D. D. U ZAGREBU, FRANKOPANSKA ULICA BROJ 12
Za tiskaru odgovara: Gabro Lorković, Zagreb, Klaićeva ulica 42